

L'Orientació Professional i d'Estudis a una corporació d'escoles: Encaix entre una proposta d'orientació externa i les pràctiques habituals dels centres.

Career Guidance and Study: fit between a proposed external orientation and customary practices of schools

Mireia Torrents Suarez

Montserrat Castelló Badia

**TFM DE LA ESPECIALIDAD DE INTERVENCIÓN PSICOEDUCATIVA
2014 - 2015**



L'Orientació Professional i d'Estudis a una corporació d'escoles: Encaix entre una proposta d'orientació externa i les pràctiques habituals dels centres.

Career Guidance and Study in a corporation schools: fit between a proposed external orientation and customary practices of schools

Mireia Torrents Suarez

Montserrat Castelló Badia

Resum

L'Orientació Professional i d'Estudis (OPE) té l'objectiu d'ajudar l'alumne a definir el seu propi projecte professional, així com l'itinerari educatiu per assolir-lo, mitjançant accions d'assessorament i acompanyament educatiu i professional que l'han de fer possible. La corporació d'escoles, conscient de la importància que té el fet que els alumnes desenvolupin el seu propi projecte professional i l'itinerari acadèmic per assolir-lo, posa en marxa un projecte que pretén d'una banda, conèixer en profunditat com ofereixen aquesta orientació a cadascuna de les escoles de la xarxa i de l'altra, proposar la creació del mòdul de materials d'OPE al nivell de 4t d'ESO pel conjunt d'escoles.

La finalitat del present treball és, d'una banda, analitzar com s'està duent a terme l'Orientació Professional i d'Estudis al conjunt d'escoles de la corporació; i de l'altra, contrastar si la nova proposta de continguts s'ajusta a les pràctiques habituals d'OPE de les escoles analitzades. Tant la nova proposta com les pràctiques habituals s'analitzaran a partir dels supòsits teòrics dels que partim a l'hora de definir l'Orientació professional i d'Estudis. A partir de l'anàlisi realitzada s'evidencia que els interessos professionals dels alumnes i l'accés a l'oferta formativa són els continguts més presents en les escoles, malgrat que s'observen llacunes per a les dimensions autoconeixement i mercat laboral. A nivell general, es valora la proposta de mòdul com una bona opció per sistematitzar i homogeneïtzar l'oferta d'OPE al conjunt d'escoles.

Paraules clau: Orientació professional i d'estudis, projecte professional, itinerari acadèmic, mòdul de continguts.

Abstract

The Vocational and Study Guidance aims to help students to define their own professional project and the educational pathway to achieve it, through actions of counselling and educational and career support to make it possible. This corporation schools, aware of the importance of students developing their own professional project and the academic track to achieve it, launched a project with the aim of on the one hand, knowing in depth how to provide this guidance in each school of the system and on the other hand, proposing the creation of a module of OPE materials at the level of 4th of ESO for all schools.

The purpose of this study is, firstly, analyse how is being conducted the Vocational Education and Guidance in all schools affiliated to the FJE system; moreover, testing whether the new proposal content is adjusted with the usual OPE school practices. The new proposal and the customary practices will be analysed from the theoretical principles which we use to defining the professional Guidance and Education. From the analysis it is evident that the professional interests of students and the access to training opportunities are the most present contents in schools, although it can be seen gaps regarding self-knowledge and labor market. Overall, the proposed module is valued as a good option to systematize and standardize the supply of OPE in all schools.

Key words: professional and educational guidance, career plans, academic itinerary, module of materials.

Índex

PART I: REFERENTS TEÒRICS.....	6
1. Introducció.....	6
1.1. L'assessorament des del model educacional constructiu.....	7
1.2. L'orientació professional i d'estudis en una escola inclusiva...	8
1.3. L'orientació professional i d'estudis en el marc legislatiu del sistema educatiu.....	9
1.3.1. L'orientació professional a la LOMCE.....	10
1.3.2. L'orientació professional a la LEC.....	10
PART II: TREBALL EMPÍRIC.....	11
2. Context d'intervenció: un projecte d'innovació de l'orientació professional i d'estudis a les escoles de la corporació.....	11
2.1. Anàlisi de la situació actual en relació amb l'OPE de les escoles de la corporació.....	12
2.2. Proposta de contingut per al mòdul bàsic d'OPE.....	13
3. Objectius del treball empíric.....	17
4. Mètode.....	18
4.1. Participants.....	19
4.2. Procediment i instruments.....	18
5. Resultats.....	19
6. Discussió: punts forts i febles del projecte d'innovació.....	29
7. Conclusions.....	32
PART III: REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES.....	34
PART IV: ANNEXOS.....	36

PART IX: ANNEXOS

Annex I: Qüestionari tutors.....	36
Annex II: Formulari administrat als responsables de l'OPE.....	40
Annex III: Taula 1. Participants per a l'etapa d'ESO.....	54
Annex IV: Taula 2. Estructura taula comparativa.....	55
Annex V: Taula 3. Contrast de les actuacions i recursos d'OPE a les escoles amb les proposades al mòdul.....	56
Annex VI: Taula 4. Dimensions d'OPE (sense especificar les activitats i recursos).....	57
Annex VII: Taula 5. Dimensió Introducció.....	58
Annex VIII: Taula 6. Dimensió Identifica.....	58
Annex IX: Taula 7. Dimensió Autoconeixement.....	59
Annex X: Taula 8. Dimensió Mercat laboral.....	60
Annex XI: Taula 9. Dimensió Itinerari acadèmic.....	61
Annex XII: Taula 10. Dimensió Defineix el teu futur.....	62
Annex XIII: Taula 11. Dimensions no contemplades al mòdul i desenvolupades a les escoles participants.....	63

PART I: Referents teòrics

1. Introducció

Aquest treball s'origina a partir de la participació i col·laboració en el projecte d'Orientació Professional i d'Estudis (a partir d'ara OPE), consistent en oferir a un grup d'escoles una nova proposta d'OPE. Específicament, aquest projecte és promogut per la direcció general d'aquest grup d'escoles que formen part d'una corporació de treball conjunt i en xarxa.

Per la seva banda, l'orientació professional i d'estudis té per objectiu ajudar l'alumne a definir el seu propi projecte professional, així com l'itinerari educatiu per assolir-lo, mitjançant accions d'assessorament i acompanyament educatiu i professional que l'han de fer possible. S'entén doncs que l'orientació professional i d'estudis implica dos vectors essencials de la vida de cada persona i pren un significat especial durant els estudis. Amb el projecte es pretén d'una banda, conèixer en profunditat com ofereix aquesta orientació cadascuna de les escoles del sistema i de l'altra, proposar la creació del mòdul de materials d'OPE al nivell de 4t d'ESO pel conjunt d'escoles.

En aquest projecte participen un centre d'innovació tecnopedagògica adscrit a la corporació d'escoles en el que he realitzat les pràctiques, conjuntament amb una empresa externa experta en Orientació Professional i d'Estudis. L'encàrrec es fonamenta en la integració del coneixement i treball conjunt d'ambdues entitats, tant del servei intern al grup d'escoles relacionat amb l'expertesa en projectes de mapeig, proves pilot, creació de recursos digitals, el coneixement de la dinàmica d'actuació dins de les escoles del sistema i de les relacions amb els equips docents i de gestió, i el de l'empresa externa, en el disseny de sistemes d'Orientació Professional i la creació de materials per aquest procés.

La finalitat del present treball és, d'una banda, recollir com s'està duent a terme l'orientació professional i d'estudis al conjunt d'escoles del sistema; i de l'altra, contrastar si la nova proposta de continguts s'ajusta a les pràctiques habituals d'OPE de les escoles analitzades. Per últim, s'analitzen els avantatges i els inconvenients d'aquesta proposta d'innovació.

Per aconseguir aquesta finalitat, el document es troba dividit en tres blocs. En el primer, es recull el model teòric d'assessorament que guia el plantejament d'aquest treball i de manera més concreta el model relatiu a l'Orientació Professional i d'Estudis. El segon bloc està destinat a recollir les característiques del treball empíric en el

projecte d'innovació OPE, tant pel que fa a la recollida d'informació com a la proposta de mòdul. En aquest bloc empíric es troben els objectius, el mètode i els resultats obtinguts sobre el tipus d'orientació professional i d'estudis que actualment s'ofereix a la corporació d'escoles, tot contrastant amb els continguts i activitats de la proposta de mòdul. Els darrers apartats d'aquest bloc es destinen a analitzar els avantatges i inconvenients d'aquesta proposta d'innovació i a plantejar-ne les conclusions. Finalitza el document amb un tercer bloc on es recullen les referències bibliogràfiques i els annexos .

1.1. L'assessorament des del model educacional constructiu

Els supòsits teòrics que guien el nostre treball s'adscriuen als plantejaments de l'enfocament educacional de l'assessorament i en concret, del model educacional constructiu. Aquest model parteix d'un marc conceptual de referència en el qual podem identificar tres pilars bàsics: la perspectiva interaccionista de les diferències individuals; la concepció constructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge; i la perspectiva sistèmica del desenvolupament.

Atenent al primer pilar, aquest model es situa en una perspectiva interaccionista sobre la concepció de les diferències individuals (DDII). Des d'aquesta perspectiva s'estableix que les DDII són fruit de la interacció entre les característiques individuals i les característiques dels contextos en els quals viuen i interactuen les persones. S'entén doncs que per atendre a la diversitat és necessari identificar les competències de les persones i dels contextos; adaptar les condicions del context a aquestes competències; i oferir un ensenyament adaptatiu en un centre que tendeix a la inclusivitat.

D'altra banda, el model educacional constructiu es situa en una concepció constructivista de l'aprenentatge escolar i de l'ensenyament (Coll, 2010). Des d'aquesta concepció, l'aprenentatge sorgeix de la posada en relació entre el que l'aprenent aporta a l'acte d'aprendre i els elements i components de les situacions i activitats en les quals es desenvolupa aquest acte. L'aprenentatge s'entén com un procés de construcció de significats fruit d'una intensa activitat mental de l'alumne en establir relacions i connexions entre els coneixements previs i els nous continguts apresos. No obstant això, no és possible construir significats si l'alumne no és capaç d'atribuir sentit a la situació i contingut que aprèn. A causa de la naturalesa social i cultural dels continguts escolars és imprescindible la presència de l'acció educativa intencional, sistèmica, planificada i especialitzada del professor, orientada a promoure i afavorir la construcció de coneixements.

Finalment, es situa en la perspectiva sistèmica en realitzar una anàlisi circular del desenvolupament, comprenent i atenent als diversos sistemes i subsistemes que el conformen i que interrelacionen. L'escola, la família, els amics, el barri en el qual vivim són sistemes que influeixen en els nostres comportaments i actituds. En concret, l'escola en si mateixa és un sistema social compost per diversos subsistemes (cicle, classe, departament, etc.) que es relacionen entre ells. De tal manera que el que succeeix en un subsistema afecta en major o menor grau d'intensitat en la resta de subsistemes i a l'escola íntegrament, en conseqüència, cada intervenció que es faci en ella tindrà repercussions en la resta del sistema (Huguet, 2006).

Des d'aquest model s'entén l'assessorament com un recurs no tan sols per als alumnes amb necessitats educatives especials i/o específiques, sinó per al centre educatiu en el seu conjunt. La finalitat fonamental de l'assessor és la de contribuir a l'anàlisi i millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge atenent a la diversitat d'usuaris i potenciant la capacitat d'ensenyar de centres i professors.

Des d'aquesta perspectiva el rol de l'assessor ha de ser el de col·laborador expert amb la finalitat d'aconseguir una coresponsabilitat mútua en la intervenció entre els diversos agents educatius implicats en la demanda. És indispensable que l'assessor arribi a establir un context de col·laboració que condueixi a la representació compartida de la situació objecte d'assessorament, a la coresponsabilització en la seva assumpció, i a la cooperació en el seu abordatge (Sánchez i García, 2011; Solé i Martín, 2011).

En la seva pràctica l'assessor compleix la seva funció en quatre nivells d'intervenció: als alumnes, especialment aquells amb necessitats educatives especials i/o específiques; a l'aula, destinada a l'observació del clima i les relacions en el grup, a realitzar processos de programació (per competències), a l'avaluació del disseny d'instruments, entre unes altres; a l'institució, tant als diversos subsistemes organitzatius dels que es compona (cicle, departament, equip directiu, claustre de professors) com fora de l'escola (famílies, altres centres, etc.); i finalment, a nivell de zona, en el treball intersectorial i comunitari.

1.2. L'educació inclusiva i l'orientació professional i d'estudis

Des del model educacional constructiu, les diferències individuals són concebudes com a resultat de la interacció entre els individus i el seu entorn i per tant, l'ensenyament i l'aprenentatge s'entenen com a unitats indissociables que parteixen d'un mateix procés. Sent així, el sistema educatiu no pot plantejar-se al marge de l'alumne i atribuint tota la responsabilitat del rendiment del mateix a les seves capacitats individuals.

Una escola que aposti per la inclusió pot i ha d'adaptar l'ensenyament als diferents alumnes, fomentant la plena participació de tot l'alumnat de tal manera que l' "aprendre junts" sigui una realitat. Caminar cap a una educació inclusiva implica garantir la plena participació de tot l'alumnat als centres i a les aules ordinàries afavorint l'excel·lència de cadascun dels alumnes, a partir de la transformació i l'enriquiment de les pràctiques educatives ordinàries, fent-les més flexibles i diversificades (Onrubia, 2009). Adoptar aquesta postura suposa adquirir una actitud orientada permanentment al canvi, la innovació i la millora de la pràctica educativa atès que la inclusió és una meta educativa i social a llarg termini.

L'oferta d'Orientació Professional i d'Estudis té com a un dels seus continguts rellevants promoure la inserció de tot l'alumnat al mercat laboral i la seva participació plena a la societat. Per això, mitjançant accions d'assessorament i acompanyament educatiu i professional, s'ajuda a l'alumne a definir el seu propi projecte professional, així com l'itinerari educatiu per assolir-lo, que li han de permetre (Colomer, 2010):

- Augmentar la motivació envers el seu procés formatiu i professionalitzador, assegurant amb això una major implicació i, per tant, un major èxit educatiu.
- Afavorir el domini de competències bàsiques tals com el desenvolupament de l'autonomia i la iniciativa personal, l'aprendre a aprendre, les competències digitals o la presa de decisions.
- Dotar als/les adolescents i joves, a més, de les competències d'autogestió del seu projecte professional, de competències essencials en la nova societat globalitzada amb un mercat laboral cada cop més exigent i on l'adaptabilitat als canvis continus ha esdevingut clau.
- Conèixer en profunditat el sistema educatiu, així com les principals característiques del nostre sistema productiu, dotant-lo de les eines necessàries per moure's per ells amb facilitat.
- Desenvolupar les competències que l'habilitin per fer el seguiment i redefinició del seu projecte professional per adaptar-lo a les noves circumstàncies personals o professionals que esdevinguin en el camí cap a la consecució del seu objectiu professional.

1.3. L'Orientació Professional i d'Estudis en el marc legislatiu del sistema educatiu

L'Orientació Professional i d'Estudis a Catalunya la constitueixen l'orientació professional inicial o reglada – que és la que ens ocupa – i l'orientació ocupacional, tant per persones aturades com per aquelles que volen millorar la seva situació laboral o canviar d'àmbit professional.

Pel que fa a l'orientació professional inicial o reglada, aquesta ve definida per les dues lleis que actualment regulen el Sistema Educatiu Català, la Llei Orgànica de Millora de la Qualitat Educativa (LOMCE), a nivell estatal, i la Llei d'Educació de Catalunya (LEC), a nivell català. Així, tant la recent Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa del Ministeri d'Educació (LOMCE) com la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'Educació de Catalunya (LEC), determinen que *“és un dret dels alumnes, rebre orientació, particularment en els àmbits educatiu i professional”* (art. 21/2 LEC, 2009, pp. 42). I, seguint les indicacions de l'Organització per la Cooperació i Desenvolupament Econòmic (OCDE) i de la Unió Europea (UE), l'adopten com un element essencial per (Preàmbul LEC, 2009, pp.27): *“Millorar el rendiment escolar a l'educació bàsica i obligatòria, estimular la continuïtat dels estudiants a l'etapa d'educació post-obligatòria i adaptar-se a les exigències de la societat del coneixement”*.

1.3.1. L'Orientació professional a la LOMCE

L'anàlisi de la LOMCE ens permet detectar que l'orientació professional al sistema educatiu implica tres moments clau:

- En primer lloc, a 3r de l'Educació Secundària Obligatòria (ESO), moment en què que l'alumne haurà d'escollir entre dos opcions, l'itinerari d'Ensenyaments Acadèmics que portarà a Batxillerat i el d'Ensenyaments Aplicats que portarà a la Formació Professional de Grau mitjà (FPGM). En aquest moment, a més, l'equip docent podrà derivar, a aquells alumnes que valori que no superaran l'ESO, cap a la Formació Professional Bàsica (FPB), preferentment de caràcter dual, que, si és superada amb èxit, permetrà l'accés a la FPGM (als 17 anys).
- En segon lloc, a cada finalització d'etapa: al finalitzar l'ESO, al finalitzar el Batxillerat, al finalitzar la FPGM i al finalitzar la Formació Professional de Grau Superior (FPGS).
- I, per últim, a la finalització de les etapes que donaran sortida directament al mercat de treball (ens referim aquí al final de cada etapa que sigui professionalitzadora: FPB, FPGM i FPGS).

1.3.2. L'Orientació professional a la LEC

L'anàlisi de la LEC ens permet definir aspectes més específics vinculats al quan, com i qui. Així respecte al quan, la LEC proposa: *"a l'educació secundària obligatòria, s'ha de garantir un sistema global d'orientació professional i acadèmica que permeti als alumnes conèixer les característiques del sistema formatiu i productiu a fi d'escollir les opcions formatives adequades a llurs aptituds i preferències"* (art. 59/6 LEC, 2009, pp.69). Pel que fa al com, s'especifica: *"l'acció tutorial, que comporta el seguiment individual i col·lectiu dels alumnes, ha de contribuir al desenvolupament de la personalitat i els hi ha de prestar l'orientació de caràcter personal, acadèmic i professional que els ajudi a adquirir la maduresa personal i l'integració social"* (art. 57/7 LEC, 2009, pp. 67). I respecte a la responsabilitat d'aquesta Orientació, la LEC estableix que: *"la tutoria i l'orientació és part de la funció docent per ser, a la vegada, l'element essencial a la tasca educativa dels centres"* (art. 38 del Decret 102/2010 d'Autonomia dels centres educatius, 2010, pp. 6155).

Aquesta orientació basada en l'acció tutorial que perdura al Batxillerat, només es veu augmentada a la FP per dos mòduls complementaris. D'entrada, per una assignatura específica, Formació i Orientació Laboral (FOL), el temari de la qual fa un repàs per la normativa laboral i té per objectiu que l'alumne adquireixi el domini de les tècniques més comuns per la recerca activa d'ocupació. I en segon lloc, pel mòdul de Formació en Centres de Treball (FCT), comunament conegut com pràctiques laborals, i on el tutor de pràctiques acompanya l'alumne durant el procés de selecció de l'àrea d'especialització, de l'empresa i durant el desenvolupament de les mateixes.

PART II: Treball empíric

2. Context d'intervenció: un projecte d'innovació d'OPE a les escoles de la corporació

La direcció General del sistema d'escoles realitza l'encàrrec de revisar i dissenyar un nou projecte d'Orientació Professional i d'Estudis (OPE) al Centre d'innovació tecnopedagògica conjuntament amb una empresa externa experta en el disseny de sistemes d'orientació professional i en la creació de materials per aquest procés.

Aquest encàrrec s'instaura dins d'un projecte més ampli que té per objectiu transformar en profunditat el procés d'ensenyament i

aprenentatge i crear una nova escola pel segle XXI amb el compromís de totes i tots els agents educatius, incloent famílies i alumnes, junts. En específic, dins d'aquest macro projecte s'instaura l'OPE amb l'objectiu d'acompanyar als estudiants en les diferents etapes i cicles d'estudis per triar els eixos importants de la seva trajectòria vital professional.

Per aquesta finalitat, en el moment actual es treballa en: (1) la realització del mapa d'OPE amb la finalitat de fotografiar les actuacions d'orientació professional i d'estudis desenvolupades per les escoles del sistema a les etapes d'ESO, Batxillerat, CFGM i CFGS; (2) la creació dels mòduls de materials d'OPE pel conjunt d'escoles i cadascuna de les etapes i nivells; i (3) la realització de la prova pilot a l'Educació Secundària Obligatoria (ESO), no iniciada en l'actualitat.

2.1. Anàlisi de la situació actual en relació amb l'OPE de les escoles de la corporació

Per a la recollida d'informació sobre les actuacions d'orientació professional i d'estudis desenvolupades a cadascuna de les escoles, s'han utilitzat dos instruments. D'una banda, un qüestionari dirigit als tutors i administrat online que consta de 16 preguntes de resposta dicotòmica si/no. Els ítems estaven destinats a explorar si es tenen en compte i es treballen en l'orientació determinades àrees, seguint l'assessorament dels professionals de l'empresa externa col·laboradora en el projecte.

D'un conjunt de set escoles, van respondre al qüestionari de tutors un total de cent sis docents, específicament vint-i-cinc tutors de 4t d'ESO, tretze i vint-i-dos de 1r i 2n de Batxillerat respectivament, i de les dues escoles que ofereixen CF, quinze de Grau mitjà (GM) i trenta quatre de Grau superior (GS).

D'altra banda, el segon instrument és un formulari dirigit als responsables de l'OPE de les escoles (direcció, coordinadors, responsables del Departament d'Orientació Psicopedagògica, etc.). Les dades d'aquests professionals van ser facilitades per la direcció de cadascuna de les escoles. Si bé el formulari va ser complimentat virtualment, els professionals del centre d'innovació eren presents durant la seva realització per tal de donar resposta als dubtes que sorgien.

Aquest formulari explorava de manera més profunda no tan sols quines àrees eren treballades en l'orientació oferta als estudiants, sinó també qui i com les realitzaven (activitats, recursos, tasques, objectius, etc.). Els ítems doncs, requerien de respostes obertes. El temps aproximat que va suposar la seva resposta va ser d'una hora i mitja. L'altra mitja hora es destinava a afavorir la conversa i recollir

aspectes no inclosos al formulari. Del total de les set escoles varen realitzar el formulari i posterior entrevista un conjunt de vint-i-vuit participants de les tres etapes (ESO, Batxillerat i CF). El qüestionari de tutors i el formulari als responsables de l'OPE s'inclouen en els annexos (Annex I i II).

Es va completar la recollida d'informació amb l'anàlisi del materials (Pla d'Acció Tutorial, llocs web, ppt., etc.) emprats per cadascuna de les escoles per desenvolupar l'orientació acadèmica. En aquests materials es recullen les actuacions, els recursos i la temporització prevista.

2.2. Proposta de contingut per al mòdul bàsic d'OPE

El mòdul va ser elaborat per una empresa externa a la corporació i els seus continguts i activitats s'adrecen als alumnes de l'últim curs de l'ESO.

Mitjançant la implementació del mòdul es pretén oferir una orientació professional i d'estudis de qualitat, que sistematitzi i homogeneïtzi l'orientació professional i d'estudis per a totes les escoles i cadascuna de les etapes i nivells. Totes les activitats d'orientació proposades segueixen una seqüència i estan integrades en un objectiu comú, definir el propi projecte professional. Alhora redueix el temps de planificació i ofereix informació i recursos de primera actualitat.

Des del mòdul es pren com a referència el model d'orientació per competències (Colomer, 2010). La competència professional s'entén com a aquell conjunt integrat i complex de coneixements, capacitats, habilitats, destreses i comportaments, que es posen en joc en l'execució d'una determinada activitat laboral i que contribueixen a l'èxit professional. Les competències de la persona es desenvolupen al fil dels aprenentatges formatius, professionals i extraprofessionals i tenen un caràcter dinàmic (evolucionen i es retroalimenten), es poden adquirir, desenvolupar al llarg de la vida i des de diferents àmbits i operen com un tot indivisible (Colomer, 2010).

Per treballar amb competències és útil disposar d'un model d'anàlisi que permeti identificar-les, per definir amb facilitat estratègies de transferència i desenvolupament. La proposta sota la que es presenta el mòdul és el model ISFOL¹, segons el qual, les competències s'organitzen en:

¹ Instituto per lo Sviluppo de lla Formazione Professionale dei Lavoratori, Roma (Itàlia), adaptat per Surt, Fundació de Dones. Fundació Privada, a través del treball desenvolupat en Claus Tutorials guia per a l'acompanyament i el suport tutorial, Colomer, M.; Palacín, I.; Rubio, F.; (Barcelona, 2008)

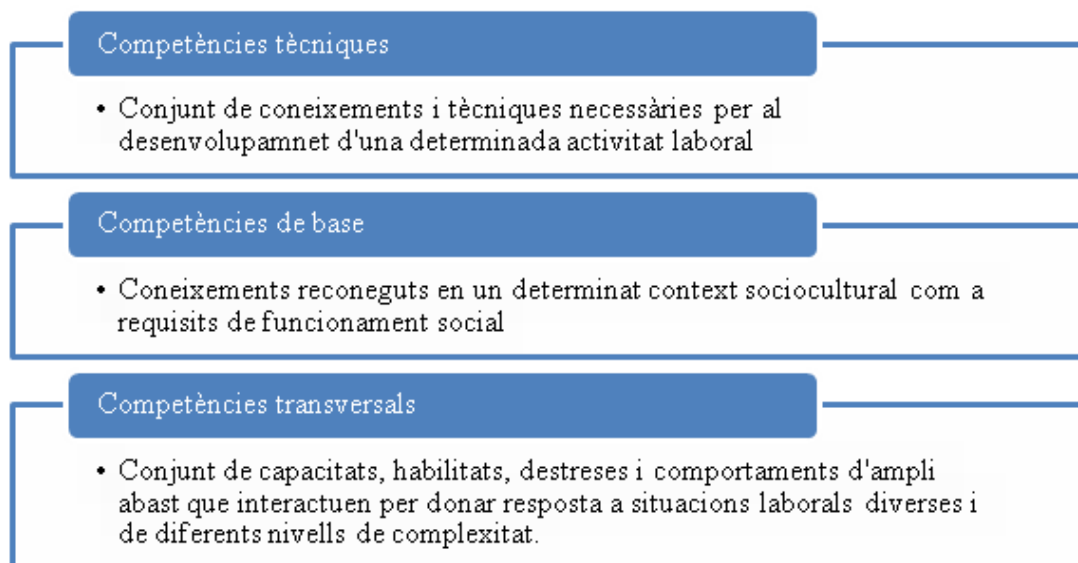


Figura 1: Les competències professionals
 Font: elaboració pròpia a partir d'ISFOL

L'orientació per competències, per tant, és un enfocament que facilita centrar la mirada en la persona. Un enfocament que va més enllà de l'assistència immediata en la presa de decisions ocupacionals i formatives, posant l'èmfasi en la capacitat de les persones per gestionar la seva pròpia carrera professional i el desenvolupament de les seves competències d'ocupabilitat (Colomer, 2010).

A més, de manera congruent amb els pressupòsits teòrics defensats en aquest treball, s'entén com un procés continu al llarg de la vida que fomenta l'autodeterminació de les persones tot connectant els diferents contextos on es mouen i facilitant la integració de les seves experiències més enllà de l'aprenentatge formal.

Per dur a terme aquest procés la persona ha de buscar i trobar la resposta a les preguntes clau o metapreguntes que es resumeixen a la figura 2.

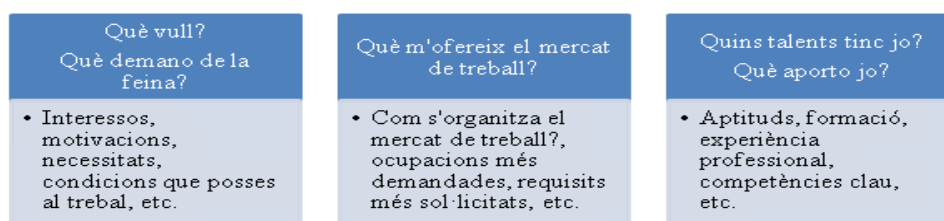


Figura 2: Les preguntes clau per a la consecució del Projecte Professional
 Font: Proposta metodològica d'inserció laboral per a joves. Colomer (2010).

Aquestes preguntes clau permeten definir l'objectiu o objectius laborals a partir de l'encaix competencial, és a dir, cercant l'equilibri entre les competències que la persona ha identificat que té i les que vol millorar i les ocupacions en les que vol i creu que podria treballar.

Una vegada definit qui és la persona, que vol i el que el sistema educatiu i productiu li ofereixen, es defineix i confirma l'objectiu laboral i es dissenya l'itinerari acadèmic per a l'execució del projecte professional (Figura 3).

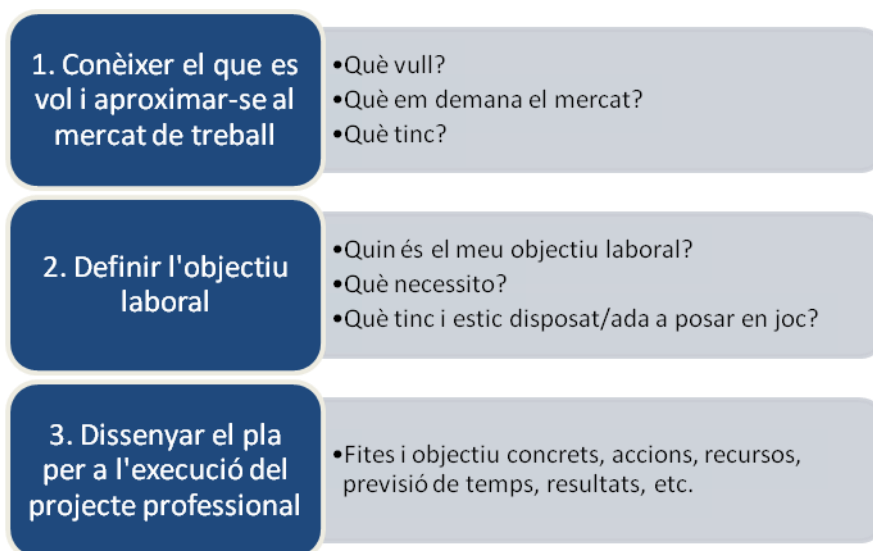


Figura 3: Fases per a la planificació del projecte professional

Font: Portafolis Professional en el document *Proposta metodològica d'inserció laboral per a joves*. Colomer (2010).

A continuació, s'inclouen els grans apartats en el que s'estructura la proposta del mòdul de continguts elaborat per l'empresa externa. La base és un projecte d'investigació on l'alumnat, seguint una seqüència de passos prèviament definida i amb l'acompanyament de l'orientador, pugui corroborar o refutar la hipòtesi inicial sobre el seu projecte professional i definir el camí per arribar-hi que millor s'adapti a les seves característiques personals. Així, el projecte de reflexió i anàlisi seguirà una lògica de continuïtat que passarà per les següents fases:

- FASE I: Autoconeixement

L'objectiu és que l'usuari es conegui a si mateix, a nivell personal i en relació amb el seu entorn. Es promou l'anàlisi d'aquells elements relacionats amb la personalitat, l'autoestima, les habilitats i aptituds, els hàbits de treball, els coneixements, la motivació, els valors, els interessos personals i professionals, la relació amb els altres (família, amics, etc.).

- FASE II: Anàlisi del Mercat Laboral i de les seves sortides professionals

Una vegada l'alumnat sigui capaç d'autodefinir-se, és necessari orientar-lo cap a la recerca d'allò que li agradi i que es correspongui amb les seves potencialitats. En aquest moment, i gràcies als recursos presents al sistema, els joves han d'analitzar aquells àmbits professionals que els puguin semblar d'interès, profunditzant en aquells perfils professionals que els cridin especialment l'atenció (titulacions requerides, sortides professionals, horaris, condicions laborals, remuneracions, etc.).

Així mateix, en aquest apartat, i atès que l'objectiu final de tot procés educatiu és la inserció de l'usuari al Mercat Laboral, és convenient que l'alumnat conegui com s'estructura i regula, quins són els seus drets i deures com treballadors, en què es basen les relacions laborals, etc.

D'aquesta manera, els joves descobriran què significa treballar per altri (què és una empresa, què és un contracte, les seves modalitats...); què significa treballar per un mateix (ser autònom, ser empresari, emprendre...); què són els serveis d'ocupació (estructura, serveis, drets...); i, per últim, quines eines són imprescindibles dominar per inserir-se (el currículum, la carta de presentació, l'entrevista...).

- FASE III: Presa de decisions

Aquesta és una etapa clau del procés, atès que és el moment de connectar els seus interessos i característiques personals amb un objectiu professional; definint, amb claredat i coherència amb el punt de partida, quins són els itineraris formatius que el poden portar a la consecució del seu objectiu professional.

En aquest apartat resulta essencial, per tant, un bon coneixement del sistema educatiu en el seu conjunt, ja que la consecució del seu objectiu pot resultar viable per diferents camins. D'aquesta manera, mitjançant l'anàlisi de les opcions que ofereix l'educació reglada i no reglada, l'alumnat ha d'aconseguir una visió clara del conjunt de l'oferta educativa existent, així com de les oportunitats formatives que té a l'abast.

La seguretat de conèixer el camí a emprendre, la seva temporalitat, els moments on poden aparèixer els obstacles i de quins suports disposa a cada moment guien l'alumnat durant el camí, oferint-li seguretat, tranquil·litat en els moments de dubte i una motivació extra per arribar a destí.

- FASE IV: Definició del projecte professional i síntesi

Com a tancament del procés d'orientació, l'alumnat ha de fer un treball de síntesi de tot el procés de definició del seu projecte professional, que li permeti destacar els moments més rellevants del seu procés, així com definir amb claredat la concreció del seu projecte professional. Aquest ha de ser coherent amb les característiques pròpies de cada alumne/a i del seu punt de partida.

- FASE V: Avaluació

L'avaluació s'ha de realitzar mitjançant l'acompanyament de l'alumnat al llarg del procés. Es poden establir trobades individualitzades a la finalització de cada apartat i s'ha de tenir en compte el grau d'aprofundiment a que arriba l'alumnat a cada apartat, els processos de reflexió realitzats, els coneixements resultants, el grau de coherència en la presa de decisions, així com la capacitat d'explicar i defensar tant el procés realitzat com les decisions preses.

Per últim, s'estima que la duració aproximada del mòdul serà de 20-25h i seguirà una modalitat semipresencial, amb una càrrega lectiva de 10-15 hores aproximadament. L'objectiu final de la proposta de mòdul, més enllà de permetre a l'alumnat definir el seu projecte professional, així com l'itinerari formatiu que millor s'adapti a les seves particularitats, és desenvolupar en els joves les competències que els permetin autogestionar el seu projecte professional i vital al llarg de tota la seva vida.

3. Objectius del treball empíric

L'objectiu general del present treball és realitzar l'anàlisi del procés d'innovació, que suposa la realització del projecte OPE per a les escoles de la corporació.

Més específicament, els objectius concrets del treball es poden subdividir en:

1. Analitzar com s'està duent a terme l'Orientació Professional i d'Estudis al conjunt d'escoles del sistema.
2. Contrastar si la nova proposta de continguts s'ajusta amb les pràctiques habituals d'OPE de les escoles analitzades.
3. Analitzar els avantatges i inconvenients d'aquesta proposta d'innovació.

4. Mètode

Per a la realització d'aquests treball s'ha disposat dels instruments emprats per a la recollida d'informació dins el projecte OPE: el qüestionari de tutors, el formulari als responsables i els materials de l'OPE emprats per desenvolupar les seves actuacions d'orientació a cadascuna de les escoles. La informació relativa a aquestes eines es troba recollida a l'apartat 2.1. *Anàlisi de la situació actual en relació amb l'OPE de les escoles de la corporació.*

4.1. Participants

Participen en el projecte el conjunt de les set escoles vinculades al sistema. Es tracta d'una corporació d'escoles de caràcter privat i, per alguns nivells, concertat. Responent, però, al nivell educatiu al que es dirigeix el mòdul i l'objectiu del treball, s'inclouen únicament els resultats obtinguts a 4t d'ESO. Per aquest nivell, han respost el qüestionari i formulari un total de 38 participants, entre tutors i responsables de l'OPE a les escoles (direcció, professionals del Departament d'Orientació Psicopedagògica, coordinadors, cap d'àmbits, etc.). S'inclou el nombre de participants específics per a cada escola a la Taula I: Participants per a l'etapa d'ESO.

	Tutors ESO	Responsables ESO (Direcció, DOP, coordinadors,...)
Escola A	3	2
Escola B	6	2
Escola C	4	3
Escola D	2	1
Escola E	3	1
Escola F	3	1
Escola G	4	3
Total	25	13

Taula I: Participants a l'ESO

Per motius de privacitat no es detalla el nom de les escoles participants i s'utilitza per anomenar-les les lletres de l'alfabet de la A la G.

4.2. Procediment i instruments:

Es va emprar per l'anàlisi un enfocament qualitatiu consistent en l'anàlisi de contingut de l'oferta d'OPE de les escoles. Per aquest propòsit, es varen utilitzar els materials (Pla d'Acció Tutorial, lloc web, documents programa, etc.) que recullen les activitats, els recursos i la temporització prevista. Es va completar i contrastar la informació amb les respostes dels responsables i tutors a les

entrevistes i als qüestionaris respectivament. L'anàlisi d'aquests materials es va realitzar a partir de les dimensions, subdimensions i activitats de les que està conformat el mòdul. D'aquesta manera, es va comprovar quines eren les dimensions treballades des de l'escola a partir de la realització d'activitats per aquesta finalitat i alhora els recursos emprats.

Per dur a terme aquest contrast es va elaborar una taula comparativa (Taula 1, vegeu annex III) que contenia les dimensions del mòdul (autoconeixement, mercat laboral, itinerari acadèmic i defineix el teu futur) i altres dimensions que no hi eren considerades però que sí eren presents als projectes de les escoles analitzades. A les fileres es troben les diverses dimensions, subdimensions, apartats, les activitats de les que consta el mòdul i les activitats en cadascuna de les escoles respectivament. A les columnes es recullen les set escoles participants ordenades alfabèticament de la A a la G.

5. Resultats

A partir de les dades analitzades, es pot afirmar que les set escoles destinen espais per oferir Orientació Professional i d'Estudis als seus alumnes. Tanmateix, el temps que hi dediquen difereix en nombre d'hores.

La taula II mostra el nombre total d'hores destinades a l'Orientació Professional i d'Estudis al llarg del curs acadèmic i la seva distribució entre activitats grupals dins l'aula i les visites d'agents externs a l'escola o sortides a altres institucions.

Hores	Tutoria grupal	Visites i sortides	Total
Escola A	6	2	8
Escola B	12	20	32
Escola C	5	7	12
Escola D	6	10	16
Escola E	8	2	10
Escola F	5	3	8
Escola G	12	4	16

Taula II: Hores destinades a l'OPE




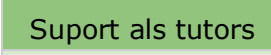
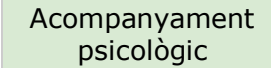






A nivell general, son les escoles B, D i G les que més temps dediquen a oferir orientació als seus alumnes (32 i 16 respectivament). L'escola B és la que més hores destina tant a tutories grupals com a visites

externes i sortides (12 i 20 h respectivament). En canvi, les escoles A i E no destinen més de vuit hores totals a l'orientació professional i d'estudis.

Cal però especificar que l'escola B té la particularitat de concentrar tots els continguts d'orientació en una setmana del curs escolar; la resta d'escoles, però, els distribueixen al llarg del curs acadèmic.

Pel que respecta a les hores de tutoria grupal, són les escoles B, E i G les que més hores hi destinen (12, 8 i 12 hores respectivament) i les escoles C i F les que menys (5 hores). Les escoles B i D són les que realitzen més sortides i reben la visita de més agents externs; hi destinen un total de 20 i 10 hores respectivament. Les que menys temps dediquen a aquestes activitats són les escoles A i E (2 hores en total).

La responsabilitat de dur a terme aquesta orientació, a totes les escoles, correspon: Als tutors de l'etapa encarregats de presentar i dirigir les activitats a l'aula; el coordinador de l'etapa, encarregat de planificar i participar en el disseny de les activitats; i per últim, el responsable del Departament d'Orientació Psicopedagògica (DOP). La tasca del DOP difereix en funció de l'escola. A continuació s'inclou la taula III amb una escala de colors de diferent tonalitat en funció de la implicació del DOP en les activitats d'orientació professional i d'estudis.

Escola A		Llegenda  Activitats a l'aula  Planificació i disseny  Suport als tutors  Acompanyament psicològic
Escola B		
Escola C		
Escola D		
Escola E		
Escola F		
Escola G		

Taula III: Funcions DOP

D'altra banda, el mode mitjançant el qual ofereixen les actuacions, recursos, materials, i temporització de l'orientació professional i

d'estudis difereix segons l'escola. En concret, tres de les escoles (A, B i F) han creat un lloc web en els qual s'inclouen totes les activitats, materials, informació, recursos i sortides. A aquests llocs web hi tenen accés els professors, alumnes i pares. Contràriament, l'escola E disposa d'un dossier que inclou un programa d'orientació de continuïtat durant 3 anys acadèmics de 2n a 4t d'ESO. Les tres últimes escoles (C, D i G) utilitzen ppt. i documents en altres formats per oferir activitats d'orientació als seus estudiants, tal i com es recull a la taula IV.

Format presentació materials

Escola A	Lloc web propi
Escola B	Lloc web propi
Escola C	ppt.
Escola D	Programa d'alfabetització emocional i ppt.
Escola E	Document programa personal d'orientació vocacional, formativa i professional
Escola F	Lloc web per a les tutories (pestanya específica per l'OPE)
Escola G	ppt.

Taula IV: Format presentació materials de l'OPE

L'anàlisi complert de les actuacions, activitats i recursos que s'utilitzen a les diverses escoles en contrast amb les proposades al mòdul de continguts OPE es troben representades a la taula 2 que s'adjunta als annexos (Annex IV). L'explicació detallada de l'instrument es pot trobar al subapartat 4.2. *Procediment i instruments*.

A continuació presentarem un primera anàlisi global dels resultats obtinguts, mencionant per cadascuna de les dimensions i subdimensions si es treballa i de quina manera, és a dir si es fa amb els mateixos recursos que al mòdul o bé de manera diferent. El resultat d'aquest primer nivell d'anàlisi, sense especificar el tipus d'activitat, es recull a la taula 3 als annexos (Annex V).

Pel que fa a les dimensions del mòdul, totes les escoles destinen un espai per a la presentació del programa d'orientació, tot i que s'utilitzen recursos diferents. Per la seva banda, la dimensió **identifica** no és treballada per cap escola.

Dins la dimensió **autoconeixement** podem diferenciar les subdimensions: *com sóc, els meus valors, les meves aptituds, les meves competències* i *els meus interessos professionals*. Pel que fa a la primera subdimensió, *com sóc*, està composta per tres apartats: *la teva personalitat, com em veuen els altres* i *com sóc realment*. L'apartat *la teva personalitat* no es treballa per cap escola. Els apartats *com em veuen els altres* i *com sóc realment* només són

treballats per l'escola A, a través d'una activitat que no té exactament el mateix propòsit i intensitat que al mòdul de continguts OPE. La següent subdimensió, *els meus valors*, és treballada per l'escola A i E però a través d'activitats de característiques diferents a les presentades al mòdul. La subdimensió *les meves aptituds* és treballada a les escoles A, E, F i G, a través de tests de diferents característiques. L'escola C va indicar que treballen els valors dels alumnes però en els documents proporcionats no s'especifiquen els tipus d'activitats. La subdimensió *les meves competències* és treballada per l'escola A, B i E, amb la proposta d'actuacions diferents a les proposades des del mòdul i amb un nivell d'intensitat diferent en cada cas. L'última subdimensió, de la dimensió autoconeixement, *interessos professionals*, és treballada per totes les escoles amb l'ús de tests, en alguns centres del mateix tipus que els emprats al mòdul (A, C i D).

La dimensió **el Mercat Laboral** es compon de les subdimensions: *conceptes bàsics*, *el currículum*, *la carta de presentació* i *l'entrevista*, i per últim, *els sectors professionals* i *les ocupacions*. Per la seva banda, les primeres tres subdimensions no són treballades per cap escola. Tot i això, podem considerar que a les escoles B i D, amb la realització d'activitats en les que hi ha involucrats professionals en actiu de diversos sectors, poden sorgir aspectes relacionats amb el Mercat Laboral. L'última subdimensió, correspon als *sectors i ocupacions professionals* que són treballats per les escoles B, C i D emprant el mateix recurs que al mòdul. En canvi, l'escola A les treballa de manera indirecta i les escoles E, F i G no realitzen cap activitat en relació a aquest aspecte.

La següent dimensió correspon a l'**itinerari acadèmic** en la que es realitza un recorregut per l'oferta acadèmica disponible. Totes les escoles ofereixen aquesta informació. En el cas de les escoles A, B, C, D i F empen els mateixos recursos que al mòdul. Hi ha escoles però (C i F) que no ofereix informació relativa a CFGS i graus universitaris. L'escola E ofereix la informació sobre l'oferta formativa emprant altres materials.

L'última dimensió del mòdul correspon a **defineix el teu futur** amb la finalitat de fer una síntesi de les actuacions d'OPE realitzades fins al moment. Les escoles A, B, E, F i G fan un recull de la presa de decisions de l'alumne però no des del mateix enfocament i objectiu que en el mòdul.

A continuació, s'especifica per a cadascuna de les dimensions de la proposta de mòdul la seva presència en les actuacions d'OPE que es desenvolupen a les escoles.

	Intro- ducció	Identifica	Auto- coneixement	Mercat laboral	Itinerari acadèmic	Defineix el teu futur	Total activitats
	-	-	6%	10%	73%	-	32%
	100%	100%	33%	10%	10%	71%	23%
	-	-	61%	79%	17%	29%	45%

Taula V: Percentatges activitats

Llegenda:

	Es treballa i amb els mateixos recursos
	Es treballa però amb actuacions i recursos diferents
	No es treballa

Tal i com s'observa a la taula V, del total de les 161 activitats proposades al mòdul, les escoles en realitzen el 55%, de les quals el 32% responen als mateixos objectius i utilitzen recursos similars. L'altre 23% correspon a les activitats que tenen una finalitat similar i es refereixen al mateix contingut però es desenvolupen de manera diferent. D'altra banda, hi ha un 45% d'activitats que no són treballades per les escoles participants.

La dimensió més compartida és la corresponent a l'itinerari acadèmic (83%, de les quals 73% amb els mateixos recursos) i la menys la referent al mercat laboral (79%), seguida de la dimensió autoconeixement (61%).

Un cop presentats els resultats globals, a continuació, detallarem l'anàlisi de cadascuna de les actuacions realitzades per les escoles participants. En aquesta anàlisi es detallen també les activitats i recursos que inclou el mòdul en contrast amb les proposades per les escoles participants.

El mòdul s'inicia amb la presentació dels seus objectius i continguts, intentant alhora motivar els alumnes en el procés d'Orientació Professional i d'estudis, activitats compartides per les escoles analitzades (vegeu taula 4, Annex VI).

La primera dimensió del mòdul té l'objectiu d'identificar els coneixements previs dels alumnes respecte l'orientació i les necessitats que se'n deriven. Des del mòdul s'empra un qüestionari

per identificar el grau de coneixement en diverses àrees que es treballaran al llarg del procés d'orientació. Les escoles, en aquest sentit no empren cap eina per valorar l'estat previ dels alumnes abans d'iniciar el programa d'Orientació Professional i d'Estudis (vegeu taula 5, Annex VII).

Dimensió autoconeixement

1. Com sóc

Tal com recull la taula 6 (Annex VIII), l'apartat **la teva personalitat**, és treballat a partir de tres activitats: d'una banda, la recerca i definició de conceptes com tret, temperament, caràcter, personalitat i tipus de personalitat més comuns; d'altra banda, escollir entre una llista de trets aquells 10 que millor descriuen l'alumne i per últim, fer una descripció sobre com la pròpia manera de ser (*com sóc*), tenint en compte els trets escollits en l'exercici anterior i utilitzant com a suport la possibilitat de realitzar tests de personalitat. A partir del recull d'informació a les escoles participants podem afirmar que aquest apartat no es treballa a cap escola.

L'apartat **com em veuen els altres** és treballat al mòdul a través de la realització d'una entrevista a dos amics i dos adults de l'entorn proper de l'alumne. Tal i com podem observar a la taula 6 (Annex VIII), la consulta als altres per tal de tenir en compte la valoració que fan de l'alumne només s'inclou a una escola (Escola A), a través d'una activitat en la que els alumnes han de preguntar a cinc persones que coneguin, sense especificar edat o parentesc, sobre la professió en la que els situarien en funció de la seva forma de ser.

En l'últim apartat, **com sóc realment**, es torna a demanar la realització de la descripció d'un mateix, ara incloent la valoració dels adults i amics als qui s'ha consultat. El requeriment de descriure's un mateix, no es demana explícitament a cap escola. Tot i així, l'escola A proposa com a tasca que l'alumne contrasti el propi pensament sobre com és amb l'opinió dels altres consultats per veure si hi ha coincidències o discrepàncies.

2. Els meus valors

Aquesta subdimensió, tal i com recull la taula 6 (Annex VIII), es treballa al mòdul a partir d'activitats en les que es requereix que l'alumne llegeixi la definició de cada valor, els ordeni segons la importància que els atorgui, pensi per a cadascun d'ells una feina on aquest valor sigui prioritari, i busqui per aquells cinc valors que seleccioni com a més importants un exemple de la seva vida quotidiana en el que els posi en joc. Per aprofundir s'ofereix l'aplicatiu

de *Bcn Activa* que incorpora un diccionari de valors, històries animades, etc. De les escoles participants només l'escola A presenta indirectament als seus alumnes els valors ocupacionals a través de la realització del *test GR*. Durant la seva complementació es requereix que l'alumne llegeixi la llista, acompanyada d'una breu descripció, de valors ocupacionals i seleccioni els quatre que més li agradaria veure realitzats en la seva futura activitat professional. L'escola E, per la seva banda, proposa com activitat que els alumnes indiquin cinc característiques que hauria de tenir la millor professió del món. Si bé en cap cas s'introdueix als alumnes què signifiquen els valors i la seva influència en la satisfacció professional, es facilita una aproximació a les característiques que per ells són rellevants.

3. Les meves aptituds

Al mòdul s'inclouen activitats per conèixer les diverses aptituds, com ara pensar tres situacions en les cadascuna entri en joc, indicar el grau de domini i posar un exemple que ho justifiqui. Per aquells que vulguin aprofundir es proposa la realització de tests on es posen a prova. Les aptituds són treballades a les escoles A, C, E, F i G (vegeu taula 6, Annex VIII). La primera escola (A) utilitza un test no específic per aquesta finalitat, com el *test GR*, per valorar les aptituds dels alumnes. L'escola C destina una sessió per treballar les aptituds, tal i com s'inclou en el seu Pla d'Acció Tutorial (PAT), però no s'especifica l'eina o activitat emprada. L'escola E no treballa específicament les aptituds sinó que fa reflexionar els seus alumnes sobre les habilitats cognitives, físico-motrius, socials i personals a través d'un qüestionari en el que han d'indicar el seu grau d'acord amb les afirmacions que s'hi fan. Les dues últimes escoles utilitzen tests per tal que els alumnes puguin valorar-les. L'escola F administra el *test d'aptituds I.G.F* amb l'objectiu de recollir dades objectives i quantitatives respecte el nivell aptitudinal de l'alumne i saber en quins aspectes de l'aprenentatge (raonament abstracte, aptitud espacial, raonament verbal i aptitud numèrica) l'alumne mostra major potencialitat. D'altra banda, l'escola G administra les *proves cognitives d'Avaluació Factorial de les Aptituds Intel·lectuals (AFAI)* nivell 3, de la bateria de proves psicopedagògiques oferides per *Educaweb*. Aquestes proves valoren el raonament espacial, numèric i abstracte, l'aptitud verbal i la memòria.

4. Les meves competències

Les competències són treballades des del mòdul, en primer lloc, mitjançant una primera activitat destinada a conèixer i descriure les competències tècniques, de base i transversals. Seguidament es demana als alumnes que elaborin una breu descripció de cadascuna de les competències, puntuïn el grau de domini de cadascuna i

finalment, posin un exemple de la vida quotidiana en la que la posen en pràctica. S'ofereix, per aquells estudiants que vulguin aprofundir diverses adreces electròniques. Les escoles A, B i D també treballen les competències, tot i que de manera diferent (vegeu taula 6, Annex VIII). L'escola A les treballa de manera indirecta amb la realització d'un test sobre interessos professionals (*test GR*) que ofereix com a resultats el nivell de domini dels alumnes per a cadascuna de les competències en funció de les seves respostes. L'escola B fa un treball més exhaustiu sobre les competències. Distribueix els alumnes en grups de treball, cada grup ha de treballar en profunditat dues competències clau, mitjançant el visionat de vídeos, llegint la informació disponible i responent un seguit de qüestions. Després, d'aquestes dues competències n'han de triar una i preparar una escena d'uns cinc minuts que en representi el significat quan està assolida i la seva importància en l'àmbit laboral. Posteriorment, representen l'escena davant el grup classe i es comenta a nivell grupal la competència implicada. El recurs que utilitzen a l'escola, l'aplicatiu sobre competències clau de *Bcn Activa*, és el mateix que s'inclou al mòdul com a recurs d'accés pels alumnes que vulguin seguir aprofundint. L'escola E, per la seva banda, les treballa amb l'emplenament d'una graella que inclou les competències i requereix que els alumnes especifiquin, per a cadascuna, si en disposen, si necessiten millorar-la i com poden fer-ho.

5. *Els meus interessos professionals*

L'última subdimensió es treballa al mòdul mitjançant tres activitats. En primer lloc, es proposa realitzar una revisió sobre el que s'ha fet fins al moment (com sóc, com em veuen els altres, les meves aptituds, valors i competències) i escollir tres ocupacions; utilitzar l'aplicatiu de *Bcn Activa* per veure si els propis *hobbies* es poden transformar en el propi objectiu professional; i per últim, la realització de dos qüestionaris sobre interessos professionals (*Test GR i Bcn Activa*). Les set escoles proposen la realització de qüestionaris sobre interessos professionals, alguns d'ells són coincidents amb els emprats al mòdul. A la taula 6 (Annex VIII) s'especifiquen. Per la seva banda, l'escola G té la particularitat de contractar una empresa externa, *Educaweb*, per administrar als seus estudiants una bateria de proves psicopedagògiques entre les que es troba el *Test d'Interessos i Preferències Professionals IPP-R*. Cal destacar l'ús que posteriorment es fa d'aquests tests. Algunes escoles demanen que els resultats es guardin en pdf., altres fins i tot fan un retorn individual als alumnes i les famílies.

Dimensió Mercat Laboral

1. Conceptes bàsics

Tal i com es recull a la taula 7 (Annex IX), amb la finalitat de que els alumnes coneguin les característiques del mercat laboral se'ls planteja respondre un seguit de qüestions sobre el mercat laboral, tot buscant la informació a les pàgines web seleccionades. Específicament aquesta activitat no es realitza a cap escola, tot i que alguns dels conceptes i termes relacionats amb el món laboral poden sorgir en la taules rodones, amb professionals de diversos àmbits, que es convoquen a l'escola B o la xerrada emprendre amb valors que l'escola D rep a la visita a *Bcn Activa*.

2. Currículum, carta de presentació i entrevista

La segona i tercera subdimensió inclou les eines necessàries per a la inserció laboral, tals com el **currículum**, la **carta de presentació** i l'**entrevista** de feina. No es contempla, en els documents avaluats, el treball de cap d'aquests instruments, almenys durant les hores destinades a orientació, a cap de les escoles participants (taula 7, Annex IX).

3. Ocupacions i sectors professionals

L'última subdimensió correspon a les **ocupacions i sectors professionals** (vegeu taula 7, Annex IX). En aquesta subdimensió es pretén que l'alumne recuperi les activitats fetes fins al moment amb la finalitat d'iniciar una cerca d'un sector professional i una ocupació que es correspongui amb els seus interessos, aptituds i competències. Per això posa a disposició de l'alumne un seguit de pàgines web (*Bcn Activa*, *SOC*, *Educaweb*, *Impulsa Gijón* i *Educastur*). Posteriorment es demana a l'alumne que esculli les tres ocupacions que més li agradin i faci una cerca activa de les ofertes de feina disponibles (*Infojobs*, *Infoempleo*, *Infofeina* i *Trobaré feina*). A l'escola A es facilita l'apropament dels alumnes al sector professional i a les ocupacions més adients a partir de la realització del test d'interessos professionals *Educastur*, de tal manera que queda a disposició de l'alumne la possibilitat d'aprofundir en el sector i possibles ocupacions cercant a través de la pàgina que ofereix els resultats. D'altra banda, les escoles B, C i D ofereixen un recurs específic (*Bcn Activa*) per tal que els alumnes, en funció als seus interessos professionals, cerquin les ocupacions relacionades amb el seu àmbit d'interès. A més, a l'escola B organitzen taules rodones amb professionals de diversos sectors i ocupacions. Els alumnes poden assistir a aquelles per les que tinguin un major interès.

Dimensió Itinerari acadèmic

Tal i com s'observa a la taula 8 (Annex X), des del mòdul s'ofereix una visió general de l'oferta acadèmica a l'acabar l'Educació Secundària Obligatòria i una anàlisi més detallada de cadascuna de les opcions formatives. Els recursos que s'ofereixen són *Estudiar a Catalunya* i *Educaweb*. En la taula podem observar com alguns dels recursos que utilitzen les escoles participants són coincidents amb els del mòdul, excepte en el cas de l'escola E que ofereix la informació a partir de ppt. elaborats i oferts pel cap d'estudis. Cal dir, però, que totes les escoles dediquen una major quantitat de temps a oferir informació relativa a Batxillerat i CF, per ser la formació acadèmica més propera d'accés pels alumnes. Les escoles C i E no ofereixen, per a l'etapa de 4t d'ESO, informació relativa als graus universitaris. D'altra banda, hi ha escoles (A, D i G) que utilitzen altres recursos que integren tota l'oferta d'Educació Superior a Catalunya, com ara *Unportal*, lloc web especialitzada per aquesta finalitat.

Totes les escoles organitzen, a més a més, sortides i/o reben visites d'agents externs que tenen la finalitat d'oferir major informació sobre l'oferta educativa als estudiants. Alguns exemples són les sortides al Saló de l'ensenyament, a altres institucions (empreses, universitats, CF, etc.), així com les vistes d'agents externs (coordinador de l'etapa, alumnes i exalumnes de l'escola, professionals de diverses universitats i empreses, etc.). Cal destacar, també, les sessions destinades a donar a conèixer i promocionar el Batxillerat i CF que s'ofereixen a l'escola i al conjunt d'escoles en general.

Dimensió Defineix el teu futur

En l'última dimensió del mòdul (vegeu taula 9, Annex XI) es requereix que l'alumne posi en relació tot el treballat fins el moment i es realitzi una presa de decisions que quedi reflectida en un document. En aquest document també s'ha de marcar l'ocupació, els estudis que es requereixen per arribar-hi i l'itinerari acadèmic escollit.

En aquest sentit, les escoles participants solen demanar la complementació d'algun document en el que quedi reflectit els estudis que cursaran els alumnes el proper curs. Específicament, l'escola A, en el seu lloc web, recull un seguit d'aspectes, a mode de llista, que l'alumne hauria de tenir en compte alhora de decidir el seu futur acadèmic. Les escoles B, F i G, a l'acabar les sessions d'orientació, demanen als alumnes la redacció d'un document en el que es recull els estudis que cursaran un cop finalitzada l'ESO, especificant la modalitat al Batxillerat o el tipus a CF de GM. L'escola G, a més a més, ofereix una xerrada dirigida pel DOP sobre els elements a tenir en compte en la presa de decisions. Per la seva

banda, les escoles C i D no especifiquen al seus PATs cap document o fitxa a entregar per l'alumne com a presa de decisions fruit del procés OPE. L'escola E és la única que fa un recull de totes les activitats dutes a terme durant les sessions d'orientació (aptituds, competències, interessos professionals, ocupació escollida, etc.) i requereix que l'alumne, fruit d'aquesta reflexió, expliqui els estudis que cursarà el pròxim curs.

Dimensions no contemplades al mòdul

D'altra banda, les escoles participants en algunes ocasions destinen sessions a realitzar altres activitats que no es troben en el mòdul. Aquestes activitats es poden organitzar seguint les subdimensions de les que està conformat el mòdul (vegeu taula 10, Annex XII).

D'aquesta manera, dins la subdimensió autoconeixement podem ubicar activitats destinades a entendre i analitzar la teoria de les intel·ligències múltiples i realitzar tests en els que es valorin els diferents tipus d'intel·ligències (escoles A, B i D). Dins la mateixa subdimensió, l'escola B destina temps al visionat d'una pel·lícula per tal que els alumnes reflexionin sobre els seus talents i potencialitats. Per la seva banda, les escoles B i E tenen en compte les influències que exerceixen les persones que ens envolten en les nostres decisions. En aquest sentit fan reflexionar els alumnes sobre la influència dels altres a partir de la complementació d'un document amb preguntes de reflexió (Escola B) o amb la realització d'un qüestionari (Escola E).

A la dimensió itinerari acadèmic, hem d'incloure totes les activitats que impliquen sortides per conèixer les ofertes formatives (Saló de l'ensenyament, CF, Bcn Activa, Universitats, etc.) així com les visites d'agents externs (responsables d'etapa, alumnes i exalumnes, professionals de diversos sectors, etc.) amb la mateixa finalitat. S'inclouen dins d'aquestes visites, la promoció del Batxillerat i CF que ofereix el conjunt d'escoles de la corporació mitjançant les xerrades dels responsables de l'etapa i estudis, caps d'àmbit i modalitat, així com d'alumnes i exalumnes. Referent a aquesta mateixa dimensió, l'escola A ofereix informació específica sobre l'educació a distància a partir d'enllaços web.

Per últim, cal deixar constància del temps d'OPE que es destina a realitzar tutories individuals amb els alumnes i/o famílies per tal d'ajudar en els dubtes i decisions que sorgeixen durant la presa de decisions. De la mateixa manera, un temps important de l'OPE també es destina a informar els pares sobre el programa d'OPE que es seguirà i la importància d'acompanyar a l'alumne en aquest procés.

6. DISCUSSIÓ: PUNTS FORTS I FEBLES DEL PROJECTE D'INNOVACIÓ

Totes les escoles ofereixen Orientació Professional i d'Estudis en el nivell de 4t d'ESO, en sessions presencials i inclouen tant les hores destinades a tutories grupals com les hores de sortides i vistes d'agents externs. Tanmateix, el nombre total d'hores és molt divers. En aquest sentit la incorporació del mòdul homogeneïtzaria el temps destinat a l'OPE per a cadascuna de les escoles i reduiria temps de planificació per part dels responsables, ja que en tot cas es destinaria a concretar les vistes i sortides però no a les activitats realitzades a l'hora de tutoria grupal.

Pel que fa a la primera dimensió del mòdul, en cap escola es destina espai i temps per identificar l'estat actual dels alumnes sobre l'orientació professional i d'estudis. Disposar d'alguna eina que avaluï els coneixements previs dels alumnes sobre el mercat laboral, els seus interessos, les ocupacions, etc., facilitaria detectar les necessitats dels alumnes, decidir quins aspectes mereixen una major inversió de temps i recursos, així com evitar llacunes o solapaments amb l'orientació oferta a altres cursos i/o escoles en el cas d'alumnes de nou ingrés. En aquest cas, la implementació del mòdul sistematitzaria l'oferta d'OPE, evitant creuaments entre estudis i facilitaria que els alumnes, en funció dels resultats, incidissin en el treball en unes dimensions més que en les altres.

Pel que fa a la dimensió *autoconeixement* s'observa que es promou poc que l'alumne es conegui a si mateix, a nivell personal i en relació amb el seu entorn. Es destinen poques activitats a promoure l'anàlisi d'elements relacionats amb la personalitat, les habilitats i les aptituds, la motivació, els valors i la relació amb els altres (família, amics, etc.), i, quan es proposen, són treballades superficialment. En canvi, a totes les escoles es treballen força els *interessos professionals* a través de la realització de tests que faciliten als alumnes un resultat immediat i que els situen en els sectors i ocupacions que podrien ser del seu interès.

La dimensió menys treballada en el conjunt d'escoles és la corresponent al *Mercat Laboral*. Durant les entrevistes als responsables de l'etapa s'ha plantejat el dilema relatiu a l'edat idònia per apropar els alumnes a la realitat del món laboral. Alguns professors consideren que 4t d'ESO és massa aviat atès que els alumnes tot just comencen a plantejar-se els seus interessos i al·ludeixen falta de maduració. Des del mòdul s'incorpora la dimensió del Mercat Laboral al considerar que al complir setze anys els alumnes tindran l'edat reglada per poder treballar i és imprescindible que vagin adquirint coneixements de les principals característiques

del mercat laboral per tal d'augmentar les seves possibilitats d'inserció laboral.

Dins d'aquesta mateixa dimensió es situa la cerca del *sectors professionals i les ocupacions*. És important que la cerca d'aquesta informació s'iniciï un cop l'alumne és capaç d'autodefinir-se, amb la finalitat de que s'orienti cap a la recerca d'allò que li agrada i que es correspon amb les seves potencialitats. En algunes escoles (E, F i G), però, no es recull l'ús de cap instrument o activitat en relació a l'anàlisi dels àmbits professionals que puguin semblar d'interès per l'alumne.

La següent dimensió corresponent a les *opcions formatives* és la més treballada a totes les escoles. L'oferta formativa es dona a conèixer a l'alumnat a través de les pàgines web del Departament d'Ensenyament i les sortides i visites d'agents externs. De fet, el major nombre d'hores destinades a l'OPE corresponen a aquestes visites i sortides externes. Tanmateix, tot i l'ampli ventall de sortides i visites de professionals de diversos sectors que s'ofereix als alumnes, aquestes no s'aprofiten adequadament si no s'ha realitzat un treball previ amb l'alumne per tal que trobi un sector professional i unes ocupacions del seu interès i que enfoqui la seva cerca cap uns interessos particulars. L'oferta de sortides i visites s'ha d'integrar en el projecte d'orientació i mai s'ha de considerar com a via de solució per suplir possibles mancances del programa d'orientació.

D'altra banda, algunes escoles decideixen centrar la presentació de l'oferta formativa en aquells estudis d'accés a curt termini un cop obtinguin el títol d'ESO (CFGM i Batxillerat) i queden doncs fora l'oferta els graus universitaris i CFGS. No oferir tota la oferta limita la possibilitat de que l'alumne visualitzi tot un itinerari acadèmic fins a la inserció al món laboral.

Finalment, la dimensió *defineix el teu futur* es proposa com a tancament del procés d'orientació amb l'objectiu de recollir tot el treball fet fins aleshores. Des de les escoles no es realitza aquest procés reflexiu, si bé totes demanen el lliurament de documents en el que es faci la tria dels estudis que cursaran el pròxim curs; no es realitza un recull de les activitats fetes fins aleshores que permeti arribar a una presa de decisions raonada.

Algunes característiques del mòdul com el fet que pugui ser desenvolupat en gran part de manera individual amb l'alumne regulant el propi procés, la integració de totes les activitats en una seqüència lògica que porti cap a la reflexió, la perdurabilitat de les activitats que es poden tornar a repetir en un altre moment, entre d'altres, faciliten que l'alumne arribi a desenvolupar la capacitat

d'autogestió de la seva pròpia carrera professional així com les competències d'ocupabilitat.

El mòdul també presenta limitacions que caldria tenir presents per tal de millorar-les. D'una banda, la majoria de recursos del mòdul són links que es troben vinculats a pàgines web. Caldrà doncs una tasca periòdica d'actualització d'aquets enllaços.

D'altra banda, en la actualitat ja existeixen portals de pagament, com ara SÈPAL, que incorporen moltes de les prestacions del mòdul. Caldria valorar les prestacions d'aquests portals respecte el mòdul i decidir si es rentable invertir en la construcció d'una eina pròpia per sistematitzar l'OPE a les escoles o pel contrari, aprofitar l'eina existent afrontant els costos d'inversió d'accés al portal.

També podem afegir que per tal d'apropar el mòdul a la realitat de les escoles de la corporació s'hauria d'adaptar a les necessitats de la població i de la institució a la que donarà suport. De tal manera que hauria d'incorporar informació relativa als propis ensenyaments (modalitats de Batxillerat, CF, etc.) com a signe d'identitat de la pròpia institució.

Pel que fa a les limitacions del nostre estudi, hagués estat interessant recollir no tan sols les opinions dels tutors i responsables sobre l'OPE sinó també les dels alumnes, amb l'objectiu de fer el mapeig del funcionament dels plans d'OPE al més fidedigne possible, al tenir en compte, tots els agents implicats. D'aquesta manera, haguéssim pogut recollir les impressions dels alumnes sobre aquells àmbits en els que tenen més dubtes i/o requereixen de més informació, en quins d'altres es reitera la informació o quines són les seves principals inquietuds, entre d'altres. Sens dubte els alumnes han de ser els protagonistes i no romandre com a receptors passius, afavorir la participació dels mateixos per a la recollida d'informació hagués estat un pas en aquesta direcció.

Cal mencionar, també que l'anàlisi de les entrevistes dels responsables del mateix nivell i escola ha posat de manifest algunes incongruències en les seves respostes. Aquest fet pot respondre a la falta d'un pla conjunt que guii l'acció orientada a l'escola, i/o bé, a la falta de comprensió d'algunes de les preguntes suggerides en els formularis.

Per últim, i probablement en un proper treball de recerca caldria reflexionar sobre el sentit de desenvolupar un mòdul ajustat a un nivell determinat, sense pensar en un programa d'orientació que abasti tota l'escolaritat des del seu inici. Des d'etapes primerenques s'hauria de treballar l'autoconeixement, s'haurien d'oferir majors oportunitats a l'alumne perquè prengui decisions sobre els estudis,

s'haurien d'afavorir processos reflexius afavorint, de tal manera, un rol més actiu i protagonista de l'alumne al llarg del procés.

7. CONCLUSIONS

Podem concloure que l'adopció del Mòdul de continguts OPE proposat, en les condicions actuals, pot ser una bona opció per sistematitzar i homogeneïtzar l'oferta d'Orientació Professional i d'Estudis al conjunt d'escoles de la corporació i dins el mateix nivell. Això permetria reduir temps de planificació i facilitaria la integració de tots els continguts i activitats sota un objectiu comú, definir el propi projecte professional. L'ús de l'eina milloraria l'oferta destinada a afavorir l'autoconeixement de l'alumne al promoure l'anàlisi no tan sols dels seus interessos professionals sinó també a nivell més profund d'aquells elements relacionats amb la seva personalitat, autoestima, habilitats i aptituds, hàbits de treball, coneixements, motivació, valors i relació amb els altres (família, amics, etc.). Un major coneixement d'un mateix facilitaria l'anàlisi d'aquells àmbits professionals que poguessin semblar d'interès per l'alumne, profunditzant en aquelles ocupacions que li cridessin especialment l'atenció. A més s'oferiria a l'alumne una breu pinzellada sobre el Mercat Laboral en quant a la seva estructura i regulació, drets i deures, en què es basen les relacions laborals, quines són les principals eines d'inserció laboral, etc.

Tot i que a les escoles analitzades ja es presenten les opcions formatives a l'abast de l'alumnat, des del mòdul es fa més èmfasi en connectar els interessos i característiques personals amb un objectiu professional establint l'itinerari formatiu que el pot fer possible. Tanmateix, caldria integrar sota aquest prisma les vistes i sortides amb la finalitat de presentar l'oferta formativa de manera completa i coherent amb la resta d'activitats.

Com a tancament del procés d'orientació, l'alumnat faria un treball de síntesi de tot el procés de definició del seu projecte professional, que li permetria destacar els moments més rellevants del seu procés, així com definir amb claredat la concreció del seu projecte professional.

Tot i així, i congruentment amb els pressupòsits teòrics defensats en el treball, ens sembla necessari apuntar que probablement seria més adequat apostar per un projecte que abastés tots els nivells educatius, en comptes de proporcionar un recurs per una etapa concreta i nivell concrets (4t d'ESO), per tal de facilitar la continuïtat dels continguts d'orientació i el foment real de l'autogestió de la pròpia carrera professional i el desenvolupament de les competències d'ocupabilitat.

PART III: Referències bibliogràfiques

Coll, C. (2010). Enseñar y aprender, construir y compartir: procesos de aprendizaje y ayuda educativa. En C. Coll (Coord.), *Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la Educación Secundaria* (pp. 31-61). Barcelona: Graó.

Colomer, M.; Palacín, I. i Rubio, F. (2008). Claus tutorials, guia per a l'acompanyament i el suport tutorial. *Surt i Departament de Treball*. Barcelona.

Colomer, M. (2010). Proposta metodològica d'inserció laboral per a joves. *Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS)*.

Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, de 5 d'agost de 2010. Recuperat (22.01.2015) de: http://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?documentId=545262&language=ca_ES&action=fitxa

Huguet, T. (2006). *Aprender juntos en el aula. Una propuesta inclusiva*. Barcelona: Graó.

Llei 12/2009, de 10 de Juliol, d'Educació. Quaderns de legislació, 82, de Setembre de 2009. Recuperat (22.01.2015) de: http://www20.gencat.cat/docs/Educacio/Documents/ARXIUS/LEC_QL_82.pdf

Ley Orgánica 8/2013, de 9 de Diciembre, para la Mejora de la Calidad Educativa. Boletín Oficial del Estado de 10 de Diciembre de 2013. Recuperat (22.01.2015) de: <http://www.boe.es/boe/dias/2013/12/10/pdfs/BOE-A-2013-12886.pdf>

Onrubia, J. (2009). Transformar para adaptar, adaptar para incluir: una mirada psicoeducativa a la educación inclusiva. En C. Giné (Coord.), D. Durán, J. Font & E. Miquel, *La educación inclusiva* (pp. 49-62). Barcelona: Horsori.

Onrubia, J. (2011). La atención a la diversidad en la educación secundaria. En C. Coll (Coord.), *Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la educación secundaria* (pp. 173-192). Barcelona: Graó.

Sánchez, E. & García, R. (2011). Estrategias de colaboración. Ayudar a ayudar. En E. Martín & I. Solé (Coords) *Orientación educativa. Modelos y estrategias de intervención* (pp. 33-52). Barcelona: Graó.

Solé, I. & Martín, E. (2011). Un modelo educativo para la orientación y el asesoramiento. En E. Martín & I. Solé (Coords.), *Orientación educativa: Modelos y estrategias de intervención* (pp. 13-32). Barcelona: Graó.

PART IX: ANNEXOS

Annex I: Qüestionari tutors

29/12/2014 Orientació Professional i d'Estudis

Orientació Professional i d'Estudis

Aquest breu qüestionari forma part de l'estudi sobre el sistema d'orientació professional i d'estudis que es duu a terme a les escoles de la Pretén recollir algunes dades sobre la seva realització i alhora, identificar els punts forts i també aquells aspectes susceptibles de millora. Gràcies per la teua col·laboració.

***Obligatorio**

1. Indica el centre al qual pertanyes ^A
Marca solo un óvalo.

2. Curs ^B
Marca solo un óvalo.

3r ESO
 4t ESO
 1r Batxillerat
 2n Batxillerat
 Grau Mitjà
 Grau superior

3. 1. Es dona informació a l'alumnat sobre l'oferta educativa en acabar l'etapa?
Marca solo un óvalo.

Sí
 No

4. 2. Es fan servir recursos existents per realitzar l'OPE?
Educaweb, Saló de l'Ensenyament, Estudiar a Catalunya, etc.

5. 3. Es dona informació sobre el Mercat Laboral?

Característiques, funcionament, estructura, conceptes, etc.
Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

6. 4. S'ofereix informació específica sobre les ocupacions laborals?

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

7. 5. S'utilitza alguna eina per què els alumnes identifiquin els seus interessos i motivacions?

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

8. 6. S'empra alguna eina per què els alumnes identifiquin les seves competències professionals?

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

9. 7. Indica el grau de satisfacció amb el sistema d'OPE actual a la teva escola?

Marca solo un óvalo.

- Gens
 Poc
 Bastant
 Molt

10. 8. S'utilitzen recursos per què els alumnes facin recerca sobre els sectors professionals i les ocupacions existents?

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

11. 9. S'empra algun recurs que ajudi als alumnes en la selecció dels seus interessos professionals?

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

12. **10. En cas afirmatiu, s'ofereix a l'alumne la possibilitat de contrastar les seves competències amb les requerides per l'interès professional escollit?**

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

13. **11. Es proposa a l'alumnat que defineixi els seus objectius professionals?**

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

14. **12. Es treballen amb l'alumnat els diferents instruments de recerca de feina existents?**

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

15. **13. L'alumnat defineix l'itinerari acadèmic per a la consecució del seu objectiu professional?**

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

16. **14. Com valores el sistema d'OPE que s'utilitza actualment a la teva escola?**

Marca solo un óvalo.

	1	2	3	4	5	
Insuficient	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	Suficient

17. **16. Indica quins aspectes són punts forts del sistema.**

.....

.....

.....

.....

Annex II: Formulari administrat als responsables de l'OPE

29/12/2014 L'orientació professional i d'estudis a

L'orientació professional i d'estudis a

***Obligatori**

1. Cent *
Marca solo un óvalo.

2. Indica en quina/es etapa/es realitzes la teva tasca *
Si és més d'una, marca en la que més intervens.
Marca solo un óvalo.

ESO
 BATXILLERAT
 CF
 ESO-BATX
 Totes

3. Quina és la teva responsabilitat o càrrec? *
Marca solo un óvalo.

Tutor
 Professor
 Coordinador
 Cap d'àmbit/departament/programa
 DOP
 Cap d'estudis
 Director
 Otro: _____

1. L'orientació professional i d'estudis a l'escola

Marca solo un óvalo.

Sí
 No

4. 1.1. Qui són els responsables de portar a terme l'orientació professional i d'estudis a cada etapa (ESO, FP i Batxillerat)? *

Quines són les persones implica1.1. Qui són els responsables de portar a terme l'orientació professional i d'estudis a cada etapa (ESO, FP i Batxillerat)?des en la teva etapa. Indica el curs si s'escau.

5. 1.2. Qui fa què? *

Indica la persona (càrrec/responsabilitat) i la seva funció.

6. 1.3. Com definiries l'Orientació Professional i d'Estudis (OPE)? *

Describe breument la teva definició.

7. 1.4. Indica el grau de satisfacció amb el sistema d'OPE actual a la teva escola? *

Marca solo un óvalo.

- Gens
- Poc
- Bastant
- Molt

8. 1.5.a. Destines algun espai a la planificació de l'OPE? Quantes hores anuals hi destines? *

9. 1.5.b Quins aspectes consideres que s'han de treballar amb els alumnes a cada etapa? *

Ordena'ls per ordre d'importància.

10. 1.6.a. Existeix algun tipus de coordinació entre els diferents professionals que hi prenen part? *

Marca solo un óvalo.

Sí

No

11. 1.6.b. En cas afirmatiu, descriu detalladament quines accions de coordinació es duen a terme.

12. 1.7.a. Rebeu la col·laboració d'algun agent extern? *

Marca solo un óvalo.

Sí

No

13. 1.7.b. En cas afirmatiu, indica qui són aquests agents externs i què fan.

14. 1.8.a. Quin rol prenen els alumnes al llarg de tot el procés? *

15. 1.8.b. Quin paper juguen les famílies al llarg de tot el procés? *

16. 1.9. Quins recursos s'ofereixen a l'alumne en el procés d'OPE? *

17. 1.10.a. Quins aspectes positius destacaries del sistema d'OPE que actualment s'utilitza en el teu centre? *

Ordenats de més a menys, segons el grau d'importància.

18. 1.10.b. Quines mancances destacades del sistema d'OPE que actualment s'utilitza en el teu centre? *

Ordena'ls de més a menys, segons el grau d'importància.

19. 1.10.c. Quines accions es realitzen per donar solució a aquestes mancances? *

Ordena'ls de més a menys, segons el grau d'importància.

20. 1.10.d. Quins canvis proposaries per millorar l'OPE al teu centre educatiu? *

Ordena'ls de més a menys, segons el grau d'importància.

21. 1.11. Quin tipus de coneixements/competències consideres que ha de tenir el tutor/a per fer front a la responsabilitat d'orientar els seus alumnes? *

22. 1.12.a. El professorat actual té la preparació adequada per desenvolupar aquestes funcions? *

Indica la teva percepció a escala global.

Marca solo un óvalo.

1 2 3 4 5

En desacord D'acord

23. **1.12.b. El professorat ha rebut algun tipus de formació específica relacionat amb l'OPE? En cas afirmatiu, podries especificar quina. ***

2. Quan s'ofereixen els serveis?

24. **2.1. En quin moment de l'etapa es realitza l'OPE?**

Indica curs i objectiu.

25. **2.2.a. Quantes hores anuals es dediquen?**

26. **2.2.b. En quins moments del curs escolar?**

Indica curs i moment (tutories, moments del curs, etc.)

27. **2.2.c. Creus que les hores destinades a realitzar les activitats programades són suficients? ***

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No

28. 2.2.d. Per què? *

29. 2.3.a. Existeix algun tipus de protocol o sistematització que guiï l'acció orientadora a cada curs? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No

30. 2.3.b. En cas afirmatiu, en què consisteix aquest protocol?

31. 2.4.a. Hi ha definit algun tipus de model d'OPE que posi en relació les diferents etapes educatives? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No

32. 2.4.b. Ho consideres necessari? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No

33. 2.4.c. Per què? *

34. 2.5.a. Creus que es dóna algun tipus de solapament entre les accions d'orientació que es duen a terme al llarg del procés? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

35. 2.5.b. Podries especificar en què consisteixen i quan es donen aquests solapaments? *

.....
.....
.....
.....

36. 2.6.a. Creus que es donen llacunes entre les accions d'orientació que es duen a terme al llarg del procés? *

.....
.....
.....
.....

37. 2.6.b. Podries especificar quins són aquests buits i quan es donen? *

.....
.....
.....
.....

3. Quins serveis s'ofereixen i com?

38. 3.1. Com definiries el tipus d'orientació que es realitza: *

Marca solo un óvalo.

- Informativa
 Formativa
 D'acompanyament
 Totes

39. 3.2.a. S'ajuda a l'alumne a definir el seu projecte professional, així com l'itinerari acadèmic que ha de seguir per arribar-hi? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

40. 3.2.b. En cas afirmatiu, explica com.

41. 3.3.a. Disposes d'alguna eina o recurs específic de . per dur a terme l'OPE? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

42. 3.3.b. Quina/es?

43. 3.3.c. Disposeu d'alguna eina o recurs propi a l'escola? Especifica quin/a i en què consisteix *

44. 3.3.d. Consideres que les eines existents cobreixen tot el procés d'OPE? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

45. **3.4.a. Coneixes les eines de recolzament per part del Departament d'Ensenyament? ***

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No

46. **3.4.b. Quines fas servir? ***

47. **3.5.a. Teniu en compte bones pràctiques d'altres centres per tal de generalitzar-les? ***

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No

48. **3.5.b. En cas afirmatiu, quines?**

49. **3.6.a. Es fa algun tipus de seguiment de l'alumne al llarg del procés? ***

Marca solo un óvalo.

- Sí
- No

50. **3.6.b. En cas afirmatiu, quin?**

56. 3.9.b. I les seves habilitats i potencialitats? *

Marca solo un óvalo.

	1	2	3	4	5	
Gens	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	Molt

57. 3.9.c. En cas afirmatiu, com s'integra això en el procés d'OPE?

58. 3.10.a. Es té en compte el Mercat de Treball en algun moment del procés d'OPE? *

Marca solo un óvalo.

Sí

No

59. 3.10.b. En cas afirmatiu, quins aspectes es tenen en compte i com s'introdueixen en el procés d'OPE??

60. 3.11.a. S'ajuda a l'alumne a detectar i definir el seu mapa de competències? *

Marca solo un óvalo por fila.

	Sí	No
Competències de Base	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Competències Tècniques	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Competències Transversals	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

61. 3.11.b. En cas afirmatiu, com es fa?

62. 3.12. S'ajuda a l'alumne/a a identificar les competències necessàries per inserir-se en l'ocupació escollida i contrastar-les amb les pròpies? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No
 Otro: _____

63. 3.13.a. Es treballen els instruments per a la recerca de feina? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No

64. 3.13.b. Es cas afirmatiu, quins i com es fa?

65. 3.14.a. Com s'avalua el procés d'orientació? *

66. 3.14.b. Quins són els indicadors d'avaluació/resultats que s'utilitzen? *

67. 3.14.c. Existeix algun control per part de la inspecció d'ensenyament? *

Marca solo un óvalo.

Sí

No

Otro: _____

68. 3.15. Què passa si hi ha algun alumne que afirma que no vol seguir estudiant? *

Con la tecnologia de
 Google Forms

Annex III: Taula 1. Estructura taula comparativa

	DIMENSIONS	SUBDIMENSIONS	APARTATS	ACTIVITATS MÒDUL	ACTIVITATS ESCOLA A	ACTIVITATS ESCOLA B	ACTIVITATS ESCOLA C	ACTIVITATS ESCOLA D	ACTIVITATS ESCOLA E	ACTIVITATS ESCOLA F	ACTIVITATS ESCOLA G	
	Introducció			Motivació i presentació de continguts i objectius								
	IDENTIFICA			Identificació de la situació/necessitats - test mapa laboral								
	AUTO CONEIXEMENT	- Com sóc?	La teva personalitat...	- Definició tret, temperament, caràcter, personalitat... - Elecció de 10 trets que l'identifiquin - Descripció sobre com sóc - Opcional: Tests de personalitat								
			Com em veuen els altres?	Entrevista a familiars i amics								
			Com sóc realment?	Descripció sobre com sóc incloent la visió dels altres								
			- Els meus valors		Conèixe'ls, ordenar-los, buscar exemples, relació amb la feina							
			- Les meves aptituds		Coneixe-les, grau de domini, posar exemples, test (opcional), etc.							
			- Les meves competències		Coneixe-les, grau de domini, posar exemples, etc.							
			- Els meus interessos professionals		- Escollir tres ocupacions idònees - Els meus hobbies - Realització de tests (Educaweb-GR i BCN Activa) - Altres tests opcional: Estudiar a Catalunya i Eina CLOE							
	EL MERCAT LABORAL	- Conceptes bàsics		- Característiques sobre el ML - Buscar informació i respondre preguntes								
		- El currículum,		Accedir a la informació, conèixer els elemnts clau i fer el currículum								
		- La carta de presentació i l'entrevista		Accedir a la informació, conèixer els elemnts clau i fer la carta de presentació								
		- Els sectors professionals i les ocupacions		Cerca d'una ocupació i sector adient amb els interessos, aptituds i competències								
	L'ITINERARI ACADÈMIC	- I després de l'ESO què?	- Programes de formació i inserció	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)								
			- Formació professional	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)								
			- Formació professional Dual	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)								
			- GM	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)								
			- GS	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)								
			- Ensenyaments artístics	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)								
			- Ensenyaments esportiu	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)								
			- Batxillerat	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)								
	DEFINEIX EL TEU FUTUR	- Universitat		Conèixer l'oferta formativa (Gencat i Educaweb)								
Mòdul		- Com fer-ho		Recorregut per tot el treballat fins ara...								

Annex IV: Taula 2. Contrast de les actuacions i recursos d'OPE a les escoles amb les proposades al mòdul

DESIGNIÓ	SUBSIGNIÓ	APARATS	ACTIVITATS MÒDUL	ACTIVITATS ESCOLA A	ACTIVITATS ESCOLA B	ACTIVITATS ESCOLA C	ACTIVITATS ESCOLA D	ACTIVITATS ESCOLA E	ACTIVITATS ESCOLA F	ACTIVITATS ESCOLA G	
INTRODUCCIÓ IDENTIFICA			Motivació i presentació de continguts i objectius Identificació de la situació/ocurrència - veur mapa laboral	Presentació bot amb per DOP	Presentació de continguts, objectiva i de	Video - Assignar eines personalitzades - El paper de les TIC i els dispositius	Presentació programa	Presentació programa, recull del M de les act. etc.	Presentació i justificació del programa d'intervenció	Activitat introductoria	
	- Com sóc?	La teua personalitat...	- Definició del temperament, caràcter, personalitat... - Elicitació de 10 trets que caracteritzin - Característiques dels act. - Opinions: Trets de personalitat								
	- De nous valors	Com em veuen els altres?	Entrevista a famílies i amics	Preguntar a amics i famílies							
	- Les meues aptituds	Com sóc realment?	Descripció sobre com sóc incloent la visió dels altres Conèixer, ordenar-los, buscar exemples, relació amb la vida	Contrastar informació recollida amb com em veig a mi mateix					Característiques de la millor professió del món		
AUTO CONEIXEMENT			Conèixer-los, grau de domini, posar exemples, etc.	Test GR				Conèixer sobre competències clau de Bot Actiu? - Què? Informació i on veure - On veure competències - Exemples amb les competències assolides	Conèixer sobre competències (a Bot? necessàries relacionar, com puc relacionar?)		
	- De nous interessos professionals		Conèixer tres ocupacions diferents - De tres màgics - Realització de tests (Educavot-GR i BCI Activa) - Afers sobre ocupació Estudiar a Catalunya i Curs CLUC	Resultats Test Educavot	Test Educavot - GR Test Estudiar a Catalunya Test Orientació Professional (Iniciat) Test interessos educatius	Test Bot Activa	Test Bot Activa	Test Estudiar a Catalunya	Test interessos professionals Dep. Security	Test interessos i Preferències Professionals (BIC) personalitzat per Educavot	
	- Conceptes bàsics		- Característiques sobre el M. - Buscar informació i respondre preguntes		Traves roteres professionals		Visita a Societat Activa (amb una empresa amb valors)				
	- El curriculum, - La carta de presentació i entrevista		Accedir a la informació, conèixer els elements clau i fer el curriculum, Accedir a la informació, conèixer els elements clau i fer la carta de presentació								
EL MERCAT LABORAL			Conèixer d'una ocupació i explicar admet amb els interessos, aptituds i competències	Resultats test Educavot Test GR	Bot Activa Traves roteres professionals	Bot Activa	Bot Activa				
	- I després de l'ESO què?	- Programes de formació i inserció	Conèixer foliots formatius (Estudiar a Catalunya i Educavot)	Mapa d'actuació - Genocid Estudiar a Catalunya	Estudiar a Catalunya Educavot Sòl de Formació		Para 12 Estudiar a Catalunya Unipartit Sòl de Formació	opt. informació	Estudiar a Catalunya	Educavot Estudiar a Catalunya Unipartit Web Sòl inserció Nova ocupació	
	- Formació professional		Conèixer foliots formatius (Estudiar a Catalunya i Educavot)	Mapa d'actuació - Genocid Estudiar a Catalunya	Estudiar a Catalunya Educavot Sòl de Formació		Para 12 Estudiar a Catalunya Unipartit Sòl de Formació	opt. informació	Estudiar a Catalunya	Educavot Estudiar a Catalunya Unipartit Web Sòl inserció Nova ocupació	
	- Formació professional Dual		Conèixer foliots formatius (Estudiar a Catalunya i Educavot)	Mapa d'actuació - Genocid Estudiar a Catalunya	Estudiar a Catalunya Educavot Sòl de Formació		Para 12 Estudiar a Catalunya Unipartit Sòl de Formació	opt. informació	Estudiar a Catalunya	Educavot Estudiar a Catalunya Unipartit Web Sòl inserció Nova ocupació	
	- GI		Conèixer foliots formatius (Estudiar a Catalunya i Educavot)	Mapa d'actuació - Genocid Estudiar a Catalunya Unipartit	Estudiar a Catalunya Educavot Sòl de Formació	Estudiar a Catalunya Xarxa equip directiu CF Veia a un CF	Para 12 Estudiar a Catalunya Unipartit Sòl de Formació	opt. informació	Estudiar a Catalunya	Educavot Estudiar a Catalunya Unipartit Web Sòl inserció Nova ocupació Xarxa cap d'actuació CF (fons entitat)	
	- GG		Conèixer foliots formatius (Estudiar a Catalunya i Educavot)	Mapa d'actuació - Genocid Estudiar a Catalunya Unipartit	Estudiar a Catalunya Educavot Sòl de Formació	Estudiar a Catalunya Xarxa equip directiu CF Veia a un CF	Para 12 Estudiar a Catalunya Unipartit Sòl de Formació Xarxa CF (fons entitat)	opt. informació		Educavot Estudiar a Catalunya Unipartit Web Sòl inserció Nova ocupació Xarxa cap d'actuació CF (fons entitat)	
	- Ensenyaments artístics		Conèixer foliots formatius (Estudiar a Catalunya i Educavot)	Mapa d'actuació - Genocid Estudiar a Catalunya	Estudiar a Catalunya Educavot Sòl de Formació		Para 12 Estudiar a Catalunya Unipartit Sòl de Formació		Estudiar a Catalunya	Educavot Estudiar a Catalunya Unipartit Web Sòl inserció Nova ocupació	
	- Ensenyaments esportius		Conèixer foliots formatius (Estudiar a Catalunya i Educavot)	Mapa d'actuació - Genocid Estudiar a Catalunya	Estudiar a Catalunya Educavot Sòl de Formació		Para 12 Estudiar a Catalunya Unipartit Sòl de Formació		Estudiar a Catalunya	Educavot Estudiar a Catalunya Unipartit Web Sòl inserció Nova ocupació	
	- Sanitari		Conèixer foliots formatius (Estudiar a Catalunya i Educavot)	Mapa d'actuació - Genocid Estudiar a Catalunya Unipartit	Estudiar a Catalunya Educavot Sòl de Formació Xarxa equip directiu Bati. Xarxa alumnes Bati.	Estudiar a Catalunya Xarxa equip directiu Bati. Xarxa alumnes Bati.	Para 12 Estudiar a Catalunya Unipartit Sòl de Formació Xarxa alumnes Bati. i col·laborar	opt. informació Taula rotora alumnes Bati.	Estudiar a Catalunya Xarxa incorporada i taula d'informació alumnes Bati. Usos, d'altres centres i d'altres	Educavot Estudiar a Catalunya Unipartit Web Sòl inserció Nova ocupació Xarxa cap d'actuació (alumnes Bati.)	
	- Altres		Conèixer foliots formatius (Genocid i Educavot)	Mapa d'actuació - Genocid Estudiar a Catalunya Unipartit	Estudiar a Catalunya Educavot Sòl de Formació		Para 12 Estudiar a Catalunya Unipartit Sòl de Formació			Educavot Estudiar a Catalunya Unipartit Web Sòl inserció Nova ocupació	
	ITINERARI ACADÈMIC DEFINICIÓ DEL TEU FUTUR	- Com faré ho?		Reconegut per tu i treballar les ans...	Mapa d'actuació - Genocid Estudiar a Catalunya Unipartit	Estudiar a Catalunya Educavot Sòl de Formació	Para 12 Estudiar a Catalunya Unipartit Sòl de Formació	opt. informació Taula rotora alumnes Bati.	opt. informació Taula rotora alumnes Bati.	opt. informació Taula rotora alumnes Bati.	Educavot Estudiar a Catalunya Unipartit Web Sòl inserció Nova ocupació Xarxa cap d'actuació (alumnes Bati.)
		- Intel·ligències múltiples - Talents i potencialitats - Què em condicionarà?			Video	Informació Test		Prova i treball de les intel·ligències múltiples			
ITINERARI ACADÈMIC	- Agendes administratives			Video	Video professionals als centres i laboratoris Taula rotora professionals Xarxa alumnes Bati. Veia al Sòl de Formació	Xarxa equip directiu Bati., i CF Xarxa alumnes Bati., i CF	Veia al Sòl de Formació Veia al Sòl de Formació	Taula rotora alumnes Bati/col·laborar	Taula rotora alumnes Bati/col·laborar	Xarxa informativa cap d'actuació Xarxa per material (alumnes Bati.)	
	- Bati.				Xarxa directiva Secundària i Bati. Xarxa alumnes Bati.	Xarxa equip directiu Bati. Xarxa alumnes Bati.	Xarxa alumnes Bati. i col·laborar	Taula rotora alumnes Bati/col·laborar	Xarxa rotora alumnes Bati/col·laborar	Xarxa informativa cap d'actuació - Carta d'informació - Alumnes Bati.	
	- CF a.				Presentació auto-formativa	Xarxa equip directiu CF Xarxa alumnes CF				Xarxa informativa cap d'actuació Xarxa per material (alumnes Bati.)	
	- Educació a distància			Web Institut Obert de Catalunya							
Noves	Altres			Xarxa específica OPE	Xarxa presentació i accés a			Presentació programa	- Presentació programa orientació vocacional - Documentació treballar base	Recull informatiu pares	
					Ca treball i amb els recursos Ca treballa però amb actuacions i recursos altres						
					No es treballa						
					Noves activitats d'OPE						

Annex V: Taula 3. Dimensions OPE (sense especificar les activitats i recursos)

	DIMENSIONS	ACTIVITATS ESCOLA A	ACTIVITATS ESCOLA B	ACTIVITATS ESCOLA C	ACTIVITATS ESCOLA D	ACTIVITATS ESCOLA E	ACTIVITATS ESCOLA F	ACTIVITATS ESCOLA G		
Mòdul	Introducció	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Es treballa i amb els mateixos recursos	
	IDENTIFICA	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Es treballa però amb actuacions i recursos diferents	
	AUTO CONEIXEMENT		Yellow	Red	Red	Red	Red	Red	Red	No es treballa
			Yellow	Red	Red	Red	Red	Red	Red	
			Yellow	Red	Red	Red	Yellow	Red	Red	
			Yellow	Red	Yellow	Red	Yellow	Red	Red	
			Yellow	Yellow	Red	Red	Yellow	Red	Red	
			Green	Yellow	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	
	EL MERCAT LABORAL		Red	Yellow	Red	Yellow	Red	Red	Red	
			Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	
			Yellow	Green	Green	Green	Red	Red	Red	
	L'ITINERARI ACADÈMIC		Green	Green	Red	Green	Yellow	Green	Green	
			Green	Green	Red	Green	Yellow	Green	Green	
			Green	Green	Green	Green	Yellow	Green	Green	
			Green	Green	Green	Green	Yellow	Red	Green	
			Green	Green	Red	Green	Red	Green	Green	
			Green	Green	Red	Green	Red	Green	Green	
			Green	Green	Green	Green	Yellow	Green	Green	
			Green	Green	Red	Green	Red	Red	Green	
	DEFINEIX EL TEU FUTUR	Yellow	Yellow	Red	Red	Yellow	Yellow	Yellow		

Annex VI: Taula 4. Dimensió Introducció

DIMENSIONS	ACTIVITATS MÒDUL	ACTIVITATS ESCOLA A	ACTIVITATS ESCOLA B	ACTIVITATS ESCOLA C	ACTIVITATS ESCOLA D	ACTIVITATS ESCOLA E	ACTIVITATS ESCOLA F	ACTIVITATS ESCOLA G
Introducció	Motivació i presentació de continguts i objectius	Presentació lloc web pel DOP	Presentació de continguts, objectius i lloc web	Visionat vídeos - Assignatures pendents - El preu de ser els primers	Presentació programa	Presentació programa, recull del fet fins ara, etc.	Presentació i justificació del programa d'orientació	Xerrada motivacional

Annex VII: Taula 5. Dimensió Identifica

DIMENSIONS	ACTIVITATS MÒDUL	ACTIVITATS ESCOLA A	ACTIVITATS ESCOLA B	ACTIVITATS ESCOLA C	ACTIVITATS ESCOLA D	ACTIVITATS ESCOLA E	ACTIVITATS ESCOLA F	ACTIVITATS ESCOLA G
IDENTIFICA	Identificació de la situació/necessitats - test mapa laboral							

	Es treballa i amb els mateixos recursos
	Es treballa però amb actuacions i recursos diferents
	No es treballa

Annex VIII: Taula 6. Dimensió Autoconeixement

DIMENSIONS	SUBDIMENSIONS	APARTATS	ACTIVITATS MÒDUL	ACTIVITATS ESCOLA A	ACTIVITATS ESCOLA B	ACTIVITATS ESCOLA C	ACTIVITATS ESCOLA D	ACTIVITATS ESCOLA E	ACTIVITATS ESCOLA F	ACTIVITATS ESCOLA G
AUTO CONEIXEMENT	- Com sóc?	La teva personalitat...	<ul style="list-style-type: none"> - Definició tret, temperament, caràcter, personalitat... - Elecció de 10 trets que l'identifiquin - Descripció sobre com sóc - Opcional: Tests de personalitat 							
		Com em veuen els altres?	Entrevista a familiars i amics	Preguntar a amics i familiars						
		Com sóc realment?	Descripció sobre com sóc incloent la visió dels altres	Contrastar informació familiars amb com em veu a mi mateix						
	- Els meus valors		Conèixe'ls, ordenar-los, buscar exemples, relació amb la feina	Test GR				Característiques de la millor professió del món		
	- Les meves aptituds		Coneix-les, grau de domini, posar exemples, test (opcional), etc.	Test GR		X		Qüestionari sobre habilitats	Test d'aptituds IGF	Proves cognitives EFAI nivell 3 (Educaweb)
	- Les meves competències		Coneix-les, grau de domini, posar exemples, etc.	Resultats Test Educatur	Aplicatiu sobre competències clau de Bcn Activa* Treball grups: - Legir informació i veure vídeos - Respondre qüestions - Escena amb la competència escollida			Completar taula competències (la tinc?, necessito millorar?, com puc millorar?)		
	- Els meus interessos professionals		<ul style="list-style-type: none"> - Escollir tres ocupacions idònees - Els meus hobbies - Realització de tests (Educaweb-GR i BCN Activa) - Altres tests opcional: Estudiar a Catalunya i Eina CLOE 	Test Educaweb - GR Test Estudiar a Catalunya Test Orientació Professional Xtec.cat Test interessos Educatur	Test Estudiar a Catalunya	Test Bcn Activa	Test Bcn Activa	Test Estudiar a Catalunya	Test interessos professionals Dept. Enseny.	Test Interessos i Preferències Professionals IPP-R (administrat per Educaweb)

	Es treballa i amb els mateixos recursos
	Es treballa però amb actuacions i recursos diferents
	No es treballa

Annex IX: Taula 7. Dimensió Mercat Laboral

DIMENSIONS	SUBDIMENSIONS	ACTIVITATS MÒDUL	ACTIVITATS ESCOLA A	ACTIVITATS ESCOLA B	ACTIVITATS ESCOLA C	ACTIVITATS ESCOLA D	ACTIVITATS ESCOLA E	ACTIVITATS ESCOLA F	ACTIVITATS ESCOLA G
EL MERCAT LABORAL	- Conceptes bàsics	-Característiques sobre el ML - Buscar informació i respondre preguntes		Taules rodones professionals		Visita a Barcelona Activa-xerrada emprendre amb valors			
	- El currículum,	Accedir a la informació, conèixer els elements clau i fer el currículum							
	- La carta de presentació i l'entrevista	Accedir a la informació, conèixer els elements clau i fer la carta de presentació							
	- Els sectors professionals i les ocupacions	Cerca d'una ocupació i sector adient amb els interessos, aptituds i competències	Resultats test - Educastur - Test GR	Bcn Activa Taules rodones professionals	Bcn Activa	Bcn Activa			

	Es treballa i amb els mateixos recursos
	Es treballa però amb actuacions i recursos diferents
	No es treballa

Annex X: Taula 8. Dimensió Itinerari acadèmic

DIMENSIONS	SUBDIMENSIONS	APARTATS	ACTIVITATS MÒDUL	ACTIVITATS ESCOLA A	ACTIVITATS ESCOLA B	ACTIVITATS ESCOLA C	ACTIVITATS ESCOLA D	ACTIVITATS ESCOLA E	ACTIVITATS ESCOLA F	ACTIVITATS ESCOLA G
L'ITINERARI ACADEMIC	- I després de l'ESO què?	- Programes de formació i inserció	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)	Mapa d'estudis - Gencat Estudiar a Catalunya	Estudiar a Catalunya Educaweb Saló de l'ensenyament		Porta 22 Estudiar a Catalunya Unportal Saló de l'ensenyament	ppt. informatiu	Estudiar a Catalunya	Educaweb Estudiar a Catalunya Unportal Web Saló ensenyament Nova ciutadania
		- Formació professional	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)	Mapa d'estudis - Gencat Estudiar a Catalunya	Estudiar a Catalunya Educaweb Saló de l'ensenyament		Porta 22 Estudiar a Catalunya Unportal Saló de l'ensenyament	ppt. informatiu	Estudiar a Catalunya	Educaweb Estudiar a Catalunya Unportal Web Saló ensenyament Nova ciutadania
		- Formació professional Dual	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)	Mapa d'estudis - Gencat Estudiar a Catalunya	Estudiar a Catalunya Educaweb Saló de l'ensenyament		Porta 22 Estudiar a Catalunya Unportal Saló de l'ensenyament	ppt. informatiu	Estudiar a Catalunya	Educaweb Estudiar a Catalunya Unportal Web Saló ensenyament Nova ciutadania
		- GM	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)	Mapa d'estudis - Gencat Estudiar a Catalunya Unportal	Estudiar a Catalunya Educaweb Saló de l'ensenyament	Estudiar a Catalunya Xerrada equip directiu CF Visita a un CF	Porta 22 Estudiar a Catalunya Unportal Saló de l'ensenyament	ppt. informatiu	Estudiar a Catalunya	Educaweb Estudiar a Catalunya Unportal Web Saló ensenyament Nova ciutadania Xerrada cap d'estudis CF (més èmfasis)
		- GS	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)	Mapa d'estudis - Gencat Estudiar a Catalunya Unportal	Estudiar a Catalunya Educaweb Saló de l'ensenyament	Estudiar a Catalunya Xerrada equip directiu CF Visita a un CF	Porta 22 Estudiar a Catalunya Unportal Saló de l'ensenyament Xerrada CF institució	ppt. informatiu		Educaweb Estudiar a Catalunya Unportal Web Saló ensenyament Nova ciutadania Xerrada cap d'estudis CF (més èmfasis)
		- Ensenyaments artístics	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)	Mapa d'estudis - Gencat Estudiar a Catalunya	Estudiar a Catalunya Educaweb Saló de l'ensenyament		Porta 22 Estudiar a Catalunya Unportal Saló de l'ensenyament		Estudiar a Catalunya	Educaweb Estudiar a Catalunya Unportal Web Saló ensenyament Nova ciutadania
		- Ensenyaments esportiu	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)	Mapa d'estudis - Gencat Estudiar a Catalunya	Estudiar a Catalunya Educaweb Saló de l'ensenyament		Porta 22 Estudiar a Catalunya Unportal Saló de l'ensenyament		Estudiar a Catalunya	Educaweb Estudiar a Catalunya Unportal Web Saló ensenyament Nova ciutadania
		- Batxillerat	Conèixer l'oferta formativa (Estudiar a Catalunya i Educaweb)	Mapa d'estudis - Gencat Estudiar a Catalunya Unportal	Estudiar a Catalunya Educaweb Saló de l'ensenyament Xerrada directora Batx. Xerrada alumnes Batx.	Estudiar a Catalunya Educaweb Saló de l'ensenyament Xerrada equip directiu Batx. Xerrada alumnes Batx.	Porta 22 Estudiar a Catalunya Unportal Saló de l'ensenyament	ppt. informatiu Taula rodona alumnes Batx	Estudiar a Catalunya Xerrada responsable i caps d'àmbit Taula rodona alumnes 2n Batx. Llistat d'altres centres i ofertes	Educaweb Estudiar a Catalunya Unportal Web Saló ensenyament Nova ciutadania Xerrada informativa cap d'estudis Xerrades per modalitat (alumnes 2n Batx.)
		- Universitat	Conèixer l'oferta formativa (Gencat i Educaweb)	Mapa d'estudis - Gencat Les universitat catalanes: què i per què? Links universitats Catalunya Unportal	Estudiar a Catalunya Educaweb Saló de l'ensenyament		Porta 22 Estudiar a Catalunya Unportal Saló de l'ensenyament			Educaweb Estudiar a Catalunya Unportal Web Saló ensenyament Nova ciutadania

	Es treballa i amb els mateixos recursos
	Es treballa però amb actuacions i recursos diferents
	No es treballa

Annex XI: Taula 9. Dimensió Defineix el teu futur

DIMENSIONS	SUB DIMENSIONS	ACTIVITATS MÒDUL	ACTIVITATS ESCOLA A	ACTIVITATS ESCOLA B	ACTIVITATS ESCOLA C	ACTIVITATS ESCOLA D	ACTIVITATS ESCOLA E	ACTIVITATS ESCOLA F	ACTIVITATS ESCOLA G
DEFINEIX EL TEU FUTUR	- Com fer-ho	Recorregut per tot el treballat fins ara...	Pistes per a decidir Tria optatives 4t d'ESO	Full elecció estudis posteriors a l'ESO			Full tria i resum de totes les fitxes realitzades	Full tria modalitat i matèries Batxillerat	Xerrada DOP Full tria modalitat i matèries Batxillerat

	Es treballa i amb els mateixos recursos
	Es treballa però amb actuacions i recursos diferents
	No es treballa

Annex XII: Taula 10. Dimensions no contemplades al mòdul i desenvolupades a les escoles participants

	DIMENSIONS	SUBDIMENSIONS	APARTATS	ACTIVITATS ESCOLA A	ACTIVITATS ESCOLA B	ACTIVITATS ESCOLA C	ACTIVITATS ESCOLA D	ACTIVITATS ESCOLA E	ACTIVITATS ESCOLA F	ACTIVITATS ESCOLA G	
Noves	AUTO- CONEIXEMENT	- Intel·ligències múltiples		Vídeo	Informació Test		Prova i teoria de les intel·ligències múltiples				
		- Talents i potencialitats			Pel·lícula						
		- Què em condiciona?			Document a completar			Qüestionari situació familiar			
	ITINERARI ACADÈMIC	- Agents externs/sortides		Xerrada alumnes Batx. i CF	Visites professionals als centres i universitats Taules rodones professionals Xerrada alumnes Batx. Visita al Saló de l'ensenyament	Xerrada equip directiu Batx. i CF Xerrada alumnes Batx. i CF		Visita al Saló de l'ensenyament Visita a Bcn Activa	Taula rodona alumnes Batxillerat	Taula rodona alumnes 2n Batxillerat	Xerrada informativa cap d'estudis Xerrades per modalitat (alumnes 2n Batx.)
			- Batx.		Xerrada directora Secundària i Batx. Xerrada alumnes Batx.	Xerrada equip directiu Batx. Xerrada alumnes Batx.	Xerrada alumnes 2n Batx. i exalumnes		Taula rodona alumnes Batxillerat	Xerrades sobre el Batx. a l'escola - Coordinador Batx. - Caps d'àmbit - Alumnes 2n Batx.	Xerrada informativa cap d'estudis Xerrades per modalitat (alumnes 2n Batx.)
			- CF a		Presentació audiovisual	Xerrada equip directiu CF Xerrada alumnes CF					
		- Educació a distància		Web Institut Obert de Catalunya							
		Altres			Xerrada específica OPE	Xerrada presentació i accés site			Presentació programa	2 xerrades amb les famílies: - Presentació programa orientació vocacional - Devolució resultats tests	Reunió informativa pares

Noves activitats d'OPE no contemplades al mòdul